

เอกสารอ้างอิง

- บุรชัย ศิริมหาสาคร. 2540. การศึกษาที่เน้นมนุษย์เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา. สารพัฒนาหลักสูตร ปีที่ 16 อันดับที่ 129 เมษายน – มิถุนายน 2540.
- ประภาศรี รองกาศ. _____. นีแหละหลักสูตรท้องถิ่น ในชุดพัฒนาอาชีพสุรายไ้ระหว่างเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา. สำนักงานประถมศึกษาจังหวัดลำพูน.
- ประไพพรรณ บุญคง. 2541. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบมีส่วนร่วม วิชาพระพุทธศาสนา (ส 018) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.วารสารวิชาการ ปีที่ 1 ฉบับที่ 3 มีนาคม 2541
- พิมพ์า ตามี. 2540. ความต้องการของผู้ปกครองในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียนประถมศึกษา อำเภออมก๋อย จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. 2539. แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระยะที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) .กรุงเทพฯ.
- อุทัย บุญประเสริฐ. 2543. การศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management). กรุงเทพฯ : คุรุสภาลาดพร้าว.

ภาคผนวก

คณะผู้วิจัยร่วม

โครงการการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านทาภู
ตำบลทาปลาดุก อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน

1. นาง สุชาดา คุณชมภู	สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่ทา สปช
2. นาง ยุพิน เสนพนัสลัก	สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่ทา สปช
3. นาง ธาณี ชัยมาสพงษ์	สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่ทา สปช.
4. นาย อารี วงศ์พนัสลัก	สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่ทา สปช.
5. นาย โชติ ชันแก้วผาบ	สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่ทา สปช.
6. นาย ฟิลิป จันตา	สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่ทา สปช.
7. นาย จินดา จายลัก	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านทาภู
8. นาย ทองอินทร์ ตาพงศ์	อบต.ประจำหมู่บ้านทาภู
9. นาย สมหวัง เสนางาม	อบต. ประจำหมู่บ้านทาภู
10. นาย สุพัฒน์ กันธิมาพงศ์	ผู้ใหญ่บ้านทาภู
11. นาย จำลอง พงศ์เก้	ผู้นำ อสม. หมู่บ้านทาภู
12. นาย วิวัฒน์ มีพนัสลัก	ประธานกลุ่มเยาวชนบ้านทาภู
13. นาง อุไรรัตน์ แก้วพงศ์	ประธานกลุ่มแม่บ้านบ้านทาภู
14. นาย บุญนพ ปาสี	กรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านทาภู
15. นาง พิมพา แก้วพงศ์	กรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านทาภู
16. นาง สายัญ กันธิมาพงศ์	กรรมการศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านทาภู
17. นาย อินผ่าน สายเคื่อง	หมอดินประจำหมู่บ้าน
18. นาง อรพิน ไปธาสุ	ตัวแทนศิษย์เก่าโรงเรียนบ้านทาภู
19. นาย เสกน เพียรพนัสลัก	ที่ปรึกษาด้านจัดการศึกษา
20. นางรัชณี สมบุตร	ที่ปรึกษาด้านการดำเนินงานวิจัย

สนับสนุนโดย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานภาค

**โครงการ การจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านทาภู
ตำบลทาปลาดุก อำเภอ แม่ทา จังหวัด ลำพูน**

สรุปรายงานความก้าวหน้าครั้งที่ 1

.....
 รายงานในช่วงตั้งแต่วันที่ 13 มกราคม พ.ศ 2544 ถึงวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ 2544

ชื่อหัวหน้าโครงการ นาง สุชาดา คุณชมภู

หน่วยงาน โรงเรียนบ้านทาภู สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่ทา สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน
 สปช.

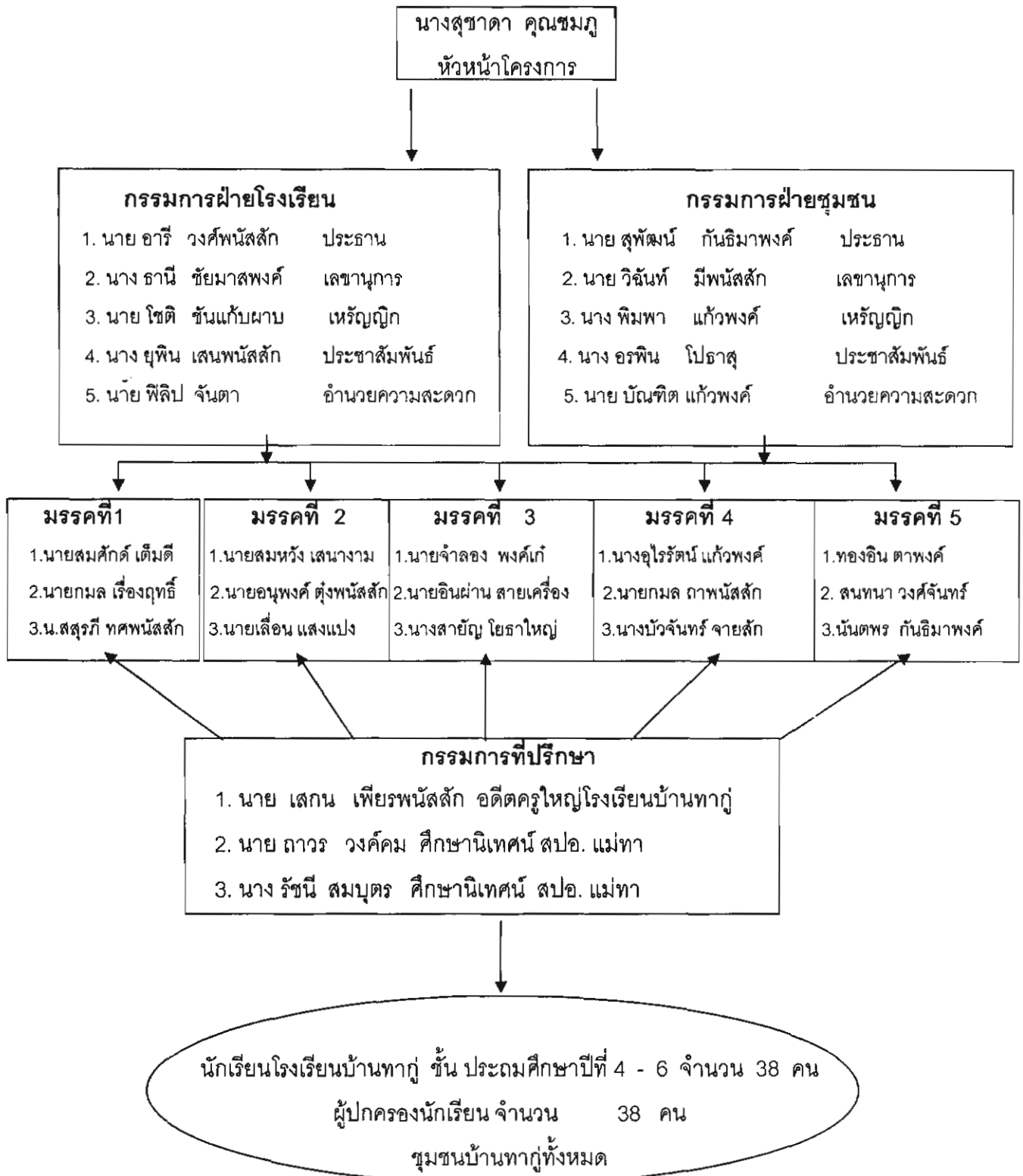
วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้บุคลากรในชุมชนเข้าใจและให้ความร่วมมือในหลักการจัดกระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียนตาม
 ความสามารถทุกชั้นตอนเพื่อเสริมสร้างชุมชนให้เกิดความเข้มแข็ง
2. เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียน ให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขตาม
 ศักยภาพและความต้องการของผู้เรียน

รายละเอียดผลการดำเนินงานของโครงการตามแผนงานโดยสรุป

กิจกรรม	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ผลการดำเนินงาน	หมายเหตุ
1. การประชุมผู้ปกครอง นักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง ทุกฝ่ายในชุมชนเพื่อนำเสนอผลงาน ตรวจจสอบ ความพึงพอใจ ปัญหา ความต้องการเพื่อหา แนวทางการทำงานให้เหมาะสม และร่วมวางแผน แนวทางการดำเนินงานเพื่อนำไปจัดทำแผนการ ดำเนินงาน 2. ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการ ทำงานและร่วมดำเนินงาน เพื่อให้การจัด กระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนเกิดการเรียนรู้ อย่างมีความสุขตามศักยภาพและความต้องการ ของผู้เรียน	1. ชุมชนเข้าใจถึงการจ ัดกระบวนการเรียนรู้และให้ การสนับสนุนตาม ความสามารถของตนเอง และร่วมรับผิดชอบตาม บทบาทหน้าที่ในการ ดำเนินงานตามแผนงาน 2. ผู้เรียนได้เรียนรู้ในสิ่งที่ ตนเองอยากเรียนจาก แหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ใน ชุมชน แล้วนำผลการ เรียนรู้ไปพัฒนาการ ดำรงชีวิตอยู่ในชุมชนได้ อย่างมี	บุคลากรในชุมชนบาง กลุ่มยังไม่เข้าใจการจัด กระบวนการเรียนรู้ของ โรงเรียน แต่ไม่เป็น อุปสรรคต่อการ ดำเนินงานให้เป็นไปตาม แผนงาน ผู้เรียนเกิดกระบวนการ เรียนรู้จากการเรียนรู้ จากผู้รู้และภูมิปัญญา ชาวบ้านนำมาจัดเก็บ เป็นชิ้นงานได้อย่าง ภาคภูมิใจเกิดความ ผูกพันที่อบอุ่นในการ เรียนรู้	กลุ่มที่ไม่เข้าใจด้วยไม่ สนใจและไม่มีเวลา สำหรับงานส่วนร่วมและ เป็นกลุ่มที่ไม่มีบุตรหลาน อยู่ในโรงเรียนแต่ให้ความ ร่วมมือตามสภาพเป็นอยู่ นักเรียนจัดทำชิ้นงานที่ มีข้อมูลน่าสนใจและ พพอใจในผลงานของ นักเรียนจากทุกฝ่าย

โครงสร้างการทำงานของทีมงาน

หลักสูตรชุมชนบูรณาการเบญจมรรค
โรงเรียนบ้านทาภู สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน

บทนำ

สาระหลักในมาตรา 27,28 ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ คือหลักสูตรแห่งการเรียนรู้ ซึ่งสาระการเรียนรู้จากหลักสูตรแกนกลางจะสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ในมาตรา 23 เรื่องเกี่ยวกับตนเองและความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทย การเมืองการปกครองความรู้ทักษะด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี คณิตศาสตร์ ภาษาและการจัดการการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข การใช้และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปวัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทย และการประยุกต์ใช้ จนเกิดการเรียนรู้แบบบูรณาการ คือการปฏิบัติการเรียนรู้ จะต้องรู้แนวกว้างให้ครอบคลุมเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้แบบรอบด้านเป็นหลัก ไม่ใช่เรียนรู้เฉพาะด้านและแนวลึกเท่านั้น เบญจมรรค เป็นแนวทางที่จะทำให้การจัดกระบวนการเรียนรู้ประสบผลสำเร็จตามมาตรา 23 กำหนด คือการเรียนรู้ในลักษณะ สืบสาน ดูแล พัฒนา ฟังพา และประยุกต์ใช้ โดยนำไปใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ตามเนื้อหาสาระของหลักสูตรโรงเรียน ตามความต้องการของชุมชน ความต้องการของผู้เรียน และเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมธรรมชาติ

ประสบการณ์ที่จัด

1. สืบฮีตสืบทอดตามรอยบรรพชน

การสืบทอดประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามให้อยู่คู่ชุมชน เพื่อเป็นสมบัติทางภูมิปัญญาให้รุ่นลูกหลานได้ชื่นชมและเลือกปฏิบัติด้วยความพอใจและชื่นชมในท้องถิ่นของตนเอง

2. ตัวต้นหมู่เฮารู้จักรักษา

การดูแลรักษาสุขภาพกายและสุขภาพจิต เป็นพื้นฐานการพัฒนาการทำงานทั้งระบบการเข้าใจและนำเอาภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพมาใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รู้จักคือศึกษาค้นคว้าและวิเคราะห์ถึงวิธีการนำมาเพื่อประยุกต์ใช้ และสืบทอดไปสู่ลูกหลาน

3. พัฒนาชุมชนสืบค้นภูมิปัญญา

ในชุมชนแต่ละชุมชนมีภูมิปัญญาที่หลากหลายเหมาะสม กับการอนุรักษ์สืบสานและพัฒนาให้มีอยู่ในชุมชนเป็นแนวทางสำหรับการนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาชุมชนให้เจริญก้าวหน้า เกิดการทำงานร่วมกันทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง เผชิญกับสภาพเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก

4. ฟังพาอาชีพรักสิ่งแวดลอม

สิ่งแวดล้อมของชุมชนเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพ สำหรับการดำรงชีวิตของบุคคลในชุมชนตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษถึงปัจจุบัน การสืบทอดเจตนารมณ์ของบรรพชนด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นแนวทางในการพัฒนาการประกอบอาชีพที่ยั่งยืนต่อไป

5. ยอมรับความรู้ก้าวสู่เทคโนโลยี

เทคโนโลยีเป็นนวัตกรรมที่ช่วยส่งเสริมให้กระบวนการเรียนรู้สู่เป้าหมายที่วางไว้ได้ การเรียนรู้ที่เกิดจากความพอใจและยอมรับเหตุการณ์อย่างมีเหตุผล รู้จักเลือกบริโภคเทคโนโลยีเหมาะสมกับศักยภาพของตนเองและสภาพของท้องถิ่น ทำให้เกิดกระบวนการคิดวิเคราะห์เชิงเหตุเชิงผลและเสาะแสวงหาภูมิปัญญาเชิงเทคโนโลยี มาปรับใช้กับสถานการณ์ในปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม

รายละเอียดหลักสูตรบูรณาการเบญจมรรค

1) สิบชีวิต สานสอย ตามรอยบรรพชน

ประเพณี	วิถีชีวิต	ความเชื่อ	หมอเมือง	ตำนาน	ภาษา	การแต่งกาย
สงกรานต์ กินกล้วยตาก แข่งบอไฟ ปอยหลวง ยี่เป็ง สิบสองเป็ง ปีใหม่เมือง ขึ้นเขื่อนใหม่ ใส่ผ้า/แต่งงาน การแหกนา ซูขวัญวัวควาย ตานข้าวใหม่	ที่อยู่อาศัย การหากิน อาหาร การละเล่น การแลกเปลี่ยน การช่วยเหลือ การบอกบุญ การแฉ้วสาว การเดินทาง	การสักยันต์ การไถ่ข้าว การสืบทอด การเลี้ยงผี การตานข้าว เขี้ยก้ออกรั้ว	คาถา/ของขลัง สมุนไพร นวดแผนโบราณ	ประวัติหมู่บ้าน ประวัติคนดี ประวัติของดี	ภาษาพื้นบ้าน ภาษาเมือง	ผู้ชาย ผู้หญิง เด็ก
พ่อนานจำลอง	แม่บัวไข่	พ่อนานสิงห์	พ่อนานสิงห์	พอลงบุญตัน	แม่ขี้เป้ง	แม่ขี้ฉั่น

2) ตัวต้นหมู่เขา ผู้จักยักษา

ร่างกาย	ส่วนประกอบ	ปัจจัยสี่	ระบบต่าง ๆ	วิวัฒนาการ	การส่งเสริมสุขภาพ
	ลักษณะ ส่วนประกอบ การดูแลรักษา	เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย อาหาร ยารักษาโรค	การขับถ่าย การหายใจ การสืบพันธุ์ กล้ามเนื้อ การไหลเวียนของ โลหิต	วัยก่อนคลอด วัยทารก วัยเด็ก วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ วัยทอง วัยชรา	ออกกำลังกาย อาหารเสริม นันทนาการ
	ป้าจันทร์ฟอง	ป้าอรพิน	ป้าอุไรรัตน์	ป้ากานต์ศรี	พี่วรรณิ์
จิตใจ	การพักผ่อน	การส่งเสริม	हारหลักเลี้ยง	การรักษา	การสร้างภูมิคุ้มกัน
	นอนหลับ ออกกำลังกาย ทำในสิ่งที่ชอบ	ความมุ่งมั่น ความมั่นคง ความเชื่อมั่น การควบคุมจิตใจ	ทักษะปฏิเสธ ทักษะการยอมรับ การยอมรับ	การเสริมแรง การผ่อนคลาย สภาพแวดล้อม	วิเคราะห์ตน วางแผนงาน ปฏิบัติตาม สรุปงาน - ปัญหา - ต้องการ - แก้ไข
	ป้าวรรณภา	พ่อหลวงสุพัฒน์	นายทวี	นายบุญนพ	

3) พัฒนาชุมชน สืบค้นภูมิปัญญา

ตำราหาพื้นบ้าน	การนวดแผนโบราณ	วนเกษตร (สวนสมุนไพร)	การประดิษฐ์ของใช้	การประกอบอาหารว่าง	การทำอาหารพื้นบ้าน
ชื่อยา ประโยชน์ ส่วนประกอบ วิธีใช้ แหล่งที่มา	วิธีนวด ประโยชน์ การนวด การจัดตั้งชมรม การโฆษณา	ประโยชน์ วิธีการ ชนิดของพืช การดูแลรักษา	ชื่อ วัสดุที่ใช้ วิธีทำ ประโยชน์ การจัดระบบ การรวมกลุ่ม หาทุนดำเนินงาน ประเมินราคา คิดกำไร หาตลาด	ชื่อ ส่วนประกอบ วิธีทำ ประโยชน์ การจัดระบบ การรวมกลุ่ม หาทุนดำเนินงาน ประเมินราคา คิดกำไร หาตลาด	การแปรรูปผลไม้ พื้นบ้าน - น้ำมะนาว - แยมมะนาว - มะนาวหวาน การประกอบอาหารว่าง ด้วยสมุนไพรพื้นบ้าน - เมี่ยงปรมัตต์
พ่อหนานสิงห์ เวณางาม	กลุ่มแม่บ้าน	ลุงสมหวัง เสนางาม	กลุ่มเยาวชน	กลุ่มแม่บ้าน	กลุ่มแม่บ้าน

4) ฟังพาอาชีพ รักษาสิ่งแวดล้อม

เกษตรผสมผสาน	เกษตรแบบ ยั่งยืน	การปลูกพืช หมุนเวียน	เกษตรเชิง ธุรกิจ	เกษตรแบบยั่งยืน	การอนุรักษ์ธรรมชาติ
วิธีการจัดการ ประโยชน์ ผลผลิต ตลาด การใช้เทคโนโลยี ช่วย ปัญหา	วิธีการจัดการ การเพาะปลูก การดูแลรักษา การลงทุน ประโยชน์	การเตรียมสถานที่ การดำเนินงาน ผลผลิต ประโยชน์ ปัญหา	การดำเนินงาน รายได้ ผลกระทบ	สภาพเหตุการณ์ วิธีดำเนินงาน ผลกระทบ	ประโยชน์ทางตรง ประโยชน์ทางอ้อม
ลุงอินผ่าน สาย - เครื่อง	พ่อหนาน จำลอง พงศ์เก	ลุงทองสุข ปิธาสู	นายทวีศักดิ์ จันตา	ชุมชน	กลุ่มเยาวชน

5) ขอมรับความรู้ ก้าวสู่เทคโนโลยี

ก้าวล้ำนำยุค	ข่าวสารทันโลก	ศึกษาคูงาน	ระบบ ประชาธิปไตย	นวัตกรรมการ เรียนรู้	เครื่องทุ่นแรง
เรือเหาะ รถไฟฟ้า รถไฟใต้ดิน บอลลูน ทางด่วน(มอเตอร์ เวย์) เทคนิคการแพทย์	หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ โทรศัพท์ อินเทอร์เน็ต	การเข้าค่าย สวนสัตว์ อุทยานแห่งชาติ สวนผักปลอด สารพิษ พิพิธภัณฑ์ แหล่งเรียนรู้	ในโรงเรียน ในชุมชน ในสังคม	ห้องสมุด ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องชาวดนแล็บ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องฉายสไลด์	ไม้คั้นข้าว ครกของตำข้าว เขียงซอยยา ไม้ข้าวแบ่ง
คณะครู	คณะครู	คณะกรรมการ ดำเนินงาน	คณะกรรมการ หมู่บ้าน	กลุ่มเยาวชน	ผู้รู้ในชุมชน

จุดเน้นของหลักสูตรบูรณาการเบญจมรรค

โรงเรียนได้พัฒนาการจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพ นักเรียนได้เรียนรู้อย่างมีความสุข มีความสามารถ มีคุณลักษณะต่างๆครบตามที่หลักสูตรและสังคมต้องการ เพื่อการออกสู่สังคม มีความสุขต่อการดำรงชีวิตตามสภาพแวดล้อม ผลตามมาก็คือชุมชนมีความเข้มแข็ง ให้การสนับสนุนการพัฒนาโรงเรียนทุกขั้นตอน โรงเรียนและชุมชนเกิดแนวคิดตรงกันในการพัฒนาชุมชนของตนเองให้เข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้

หลักสูตรที่จัดในโรงเรียน

เป็นการกำหนดโครงสร้างการจัดประสบการณ์ของโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและการพัฒนาตามศักยภาพของนักเรียน ด้วยโรงเรียนแต่ละโรงเรียน ท้องถิ่นแต่ละท้องถิ่น มีลักษณะและความต้องการแตกต่างกัน การจัดการเรียนรู้บางอย่างจำเป็นต้องจัดให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ซึ่งจะนำมาจัดการเรียนรู้ใช้ทั้งโรงเรียน หรือใช้บางระดับชั้น โดยมีแนวทางการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

1. คณะครูศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรระดับโรงเรียน เพื่อสร้างความตระหนักและเข้าใจ
2. แลกเปลี่ยนแนวคิดกับคณะกรรมการโรงเรียนเพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางการทำโครงสร้างหลักสูตรชุมชน
3. สำรวจความต้องการของชุมชนและนักเรียน จัดทำโครงสร้างหลักสูตรระดับโรงเรียนตามความต้องการของชุมชน เปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมทุกระบวนการพัฒนาหลักสูตร เพื่อสร้างความเข้าใจที่ชัดเจนในหลักสูตรระดับโรงเรียน ทั้งผู้ให้หลักสูตร ผู้เกี่ยวข้อง และผู้ที่ให้การสนับสนุน
4. ออกแบบและวางแผนการจัดการเรียนรู้โดย ศึกษาหลักสูตรโรงเรียนโดยครูผู้สอนร่วมกับนักเรียน เพื่อสร้างสาระการเรียนรู้ร่วมกัน มีการศึกษาข้อมูลเด็กเป็นรายบุคคลด้วยกิจกรรมที่น่าสนใจ
5. จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยให้ชุมชนมีส่วนเสนอแนะและทำความเข้าใจแนวเดียวกัน โดยกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ให้ชัดเจนว่าจะให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อะไร กำหนดกิจกรรมตามศักยภาพของผู้เรียนและ ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้ และกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนจากความพอใจของผู้เรียนให้รู้ว่าคุณเรียนเกิดการเรียนรู้
6. จัดการเรียนรู้ตามแผนมีการประเมินการให้หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง โดยให้ครูบันทึกผลการให้หลักสูตรและผลการ จัดการเรียนรู้ทุกครั้ง วิเคราะห์ความเหมาะสมที่เกิด และความสอดคล้องกับผู้เรียน หลักสูตรแม่บท ชุมชน และธรรมนูญโรงเรียน ตลอดจนวิเคราะห์หาจุดพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนและชุมชน

การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดหลักสูตร

หลักสูตรชุมชนเบญจมรรคจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากชุมชนเป็นอย่างยิ่ง โดยการดำเนินงานจะเปิดโอกาสให้ชุมชนเสนอตัวแทนเข้ามีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียนโดยจัดตั้งเป็นทีมงานดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมวางแผนงาน ร่วมดำเนินงาน ร่วมสรุปงานเพื่อพัฒนางาน และประชาสัมพันธ์งานที่ทำให้ทุกฝ่ายในชุมชนเข้าใจ จึงเป็นกระบวนการที่ต้องทำความเข้าใจในทีมงานให้ทราบถึงวัตถุประสงค์และความคาดหวังที่จะเกิดขึ้นกับทุกฝ่ายในลักษณะแตกต่างกันไป ซึ่งกระบวนการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมนี้ สามารถพัฒนากระบวนการคิดของทีมงานและมีโอกาสแลกเปลี่ยนแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนและปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชน นอกจากนั้น ความร่วมมือของภูมิปัญญาท้องถิ่นในการถ่ายทอดความรู้ ในอันที่จะให้ผู้เรียนเกิดการอนุรักษ์ สืบสาน วัฒนธรรมของท้องถิ่นให้อยู่สืบไป

ผลของการจัดทำหลักสูตร

การจัดทำหลักสูตรชุมชนเบญจมรรค นอกจากทำให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มที่เต็มความสามารถด้วยการปฏิบัติจริง นอกจากนั้นบุคลากรในชุมชนเข้าใจและให้ความร่วมมือในการจัดกระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียน ทำให้เกิดความเข้าใจ ความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน รวมถึงความร่วมมือในการจัดการศึกษาแก่ลูกหลาน นักเรียนได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ ทำงานอย่างสนุกสนานไม่เครียด การทำงานมีเป้าหมายชัดเจน และรู้จักแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในชีวิตประจำวันทั้งบ้านและโรงเรียนและเกิดการประเมินอย่างต่อเนื่องตลอดเวลาทำให้เกิดการบูรณาการความรู้ทั้งทางด้านปฏิบัติงานและความรู้

นักเรียนชอบในการทำงาน ผลงานพัฒนาในเชิงคิดสร้างสรรค์ รู้จักเปรียบเทียบและปรับปรุงของตนเอง รู้จักการแก้ปัญหา วางแผนการทำงานทำให้เกิดทักษะการจัดการที่ถูกต้องและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและตามศักยภาพของตนเอง

การจัดทำหลักสูตรบูรณาการเบญจมรรค

1.วางแผนหลักสูตร

- ศึกษาข้อมูลของผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- วิเคราะห์หาค่าศักยภาพของผู้เรียน
- ร่วมสร้างวิสัยทัศน์
- ร่วมวางแผนแนะนำการเรียน
- สรรหาสนับสนุนสื่อและอุปกรณ์
- ผู้เรียนสร้างความรู้เอง
- เสริมแรงจูงใจ
- ร่วมประเมินผล
- เก็บข้อมูลและรายงาน

2.กระบวนการเรียนรู้บูรณาการเบญจมรรค

- สืบฮีตสานฮอยตามรอยบรรพชน ศึกษาเรียนรู้ดนตรีพื้นเมือง
- ตัวตั้นหมู่เฮาฮู้ฮักฮัก ศึกษาการดูแลสุขภาพทางร่างกายด้วยการละเล่นพื้นบ้าน
- พัฒนาชุมชนสืบค้นภูมิปัญญา ศึกษาเกี่ยวกับสมุนไพร ตำรายาเมือง
- ฟังพาอาชีพรักษาสืบวงศ์แวดล้อม ศึกษาเรียนรู้เรื่องการรวมทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ
- ยอมรับความรู้ก้าวหน้าสู่เทคโนโลยี ศึกษาเรียนรู้การใช้ห้องสมุดเป็นแหล่งเรียน

3.การนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ

- ออกแบบและวางแผนการจัดการเรียนรู้โดย

1. ศึกษาหลักสูตรโรงเรียนโดยครูผู้สอนร่วมกับนักเรียนเพื่อสร้างเนื้อหาสาระการเรียนรู้ร่วมกัน

2. ศึกษาหาข้อมูลเด็กเป็นรายบุคคลด้วยกิจกรรมที่น่าสนใจ

- จัดแผนการจัดการเรียนรู้โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมเสนอแนะและทำความเข้าใจแนวเดียวกัน
 1. กำหนดวัตถุประสงค์ การเรียนรู้ให้ชัดเจนว่าจะให้ผู้เรียนเรียนรู้อะไร
 2. กำหนดกิจกรรมตามศักยภาพของผู้เรียนและใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้
 3. กำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจนจากความพอใจของผู้เรียน ให้รู้ว่าคุณเรียนเกิดการเรียนรู้
- จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนโดยประเมินการใช้อย่างต่อเนื่อง
 1. ครุภัณฑ์ผลการใช้หลักสูตรและผลการจัดการเรียนรู้ทุกครั้ง
 2. วิเคราะห์ความเหมาะสมที่เกิด และความสอดคล้องกับผู้เรียน หลักสูตรแม่บท ชุมชน และ ธรรมนูญโรงเรียน
 3. วิเคราะห์หาจุดพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยสอบถามความพึงพอใจของผู้เรียนและชุมชน

4. การประเมินผล

การประเมินผลแนวใหม่ที่ประทับใจคือ การประเมินผลตามสภาพที่แท้จริง เป็นกระบวนการที่นำวิธีการประเมินที่หลากหลายมาใช้ ทำให้ผลการประเมินนั้นเป็นที่น่าพอใจของผู้ประเมินและผู้ถูกประเมิน ในการประเมินผลตามสภาพที่แท้จริงนั้น จะเป็นกระบวนการที่ผู้ประเมินและผู้ถูกประเมินได้วางแผนการทำงานร่วมกัน ถึงการกำหนดชิ้นงาน จะเป็นชิ้นงานที่นักเรียนต้องการทำและกำหนดระยะเวลาการประเมินร่วมกันให้เวลาปรับปรุงชิ้นงานถ้ายังไม่พอใจ

แผนดำเนินงานกิจกรรม

โครงการจัดการกระบวนการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมของโรงเรียนบ้านทาภู ตำบลทาลาดคุก อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 บุคลากรในชุมชนเข้าใจและให้ความร่วมมือในหลักการจัดการกระบวนการเรียนรู้ของโรงเรียนและให้ความร่วมมือตามความสามารถทุกขั้นตอนเพื่อเสริมสร้างให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้ร่วมดำเนินงาน	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ตัวชี้วัด
1.เพื่อตรวจสอบความเข้าใจและความพึงพอใจของผู้เกี่ยวข้อง	1.1 ประชุมผู้ปกครองครูและนักเรียนและผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเพื่อนำเสนอผลการสรุปบทเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543 1.2 เสนอแนวดำเนินงานโดยนำเนื้อหาที่ผ่านมาเป็นหลักในการปรับเปลี่ยนและนำปัญหาที่พบมาแก้ไขปรับปรุงและชี้แจงให้ชุมชนเข้าใจถึงกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อร่วมเสนอแนะแนวทางดำเนินงานในภาคเรียนที่ 1 ปี 2544	9 พ.ค. 44 09.00 –15.00 น.	ทีมงาน 15 คน ผู้ปกครอง 60 คน นักเรียน 40 คน ผู้สนใจ 15 คน	-ชุมชนเข้าใจและยอมรับการจัดกระบวนการเรียนรู้อยู่ของโรงเรียนและสนับสนุนให้ดำเนินงานต่อไป -มีแผนดำเนินงานในภาคเรียนที่ -แผนดำเนินการในภาคเรียนที่ 1/44	ผลงานจากการสรุปบทเรียน การแสดงความเห็น การซักถามข้อสงสัย
3.เพื่อให้ทีมงานเข้าใจถึงบทบาทหน้าที่การให้ความร่วมมือทำงานด้วยความเต็มใจ	1.3 ประชุมทีมงานเพื่อพบทบทวนบทเรียนที่ได้รับจากที่ผ่านมา ทบทวนความเต็มใจในการรวมดำเนินงานซึ่งต้องเสียสละมาก และคัดเลือกทีมตาม	10 พ.ค 44 19.00 –22.00 น.	ทีมงาน 15 คน		การเสนอแนวคิดและการร่วมงานของทีมงาน

4. เพื่อทบทวนความเหมาะสมของเนื้อหา 5. เพื่อทำความเข้าใจระหว่างผู้รู้ แหล่งเรียนรู้ ผู้เรียน และ คณะกรรมการดำเนินงาน 6. เพื่อให้ชุมชนเข้าใจและรับทราบผลการดำเนินงาน	ความเหมาะสมและเต็มใจร่วมดำเนินงานในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2544 1.4 ประชุมทีมงานเพื่อปรับเปลี่ยนเนื้อหาวางแผนร่วมกันตามแนวการดำเนินงานจากนำเสนอของชุมชน 1.5 กำหนดวัน เวลา ในการทบทวน การดำเนินงานกิจกรรมตามแผนงาน (เดือนละ 1 ครั้ง) 1.6 ประชุมผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้องเพื่อชี้แจงผลการดำเนินงาน(กลางภาคเรียนปลายภาคเรียน)	11 พ.ค 44 19.00-21.00 น	ทีมงาน 15 คน	ทีมงานเข้าใจในบทบาทหน้าที่และเต็มใจเข้าร่วมกิจกรรม ตารางวันเวลาเข้าร่วมกิจกรรม ความคิดเห็นของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน	การเข้าร่วมกิจกรรมของทีมงาน การเข้าร่วมกิจกรรมตามตารางเวลาที่กำหนด ชุมชนเข้าใจแล้วร่วมมืออย่างเต็มที่
---	--	---------------------------------------	---------------------	---	--

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของนักเรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีความสุขตามศักยภาพและความต้องการของ
ผู้เรียน

วัตถุประสงค์	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้ร่วมดำเนินงาน	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	ตัวชี้วัด
1. เพื่อให้ผู้ร่วมดำเนินงาน เข้าใจสามารถปฏิบัติงาน ตามแผนได้เหมาะสม	2.1 วางแผนการจัดกระบวนการเรียนรู้ ร่วมกัน ผู้เรียน ผู้สอน ครูประสานงานผู้ สังเกตการสอน	16 พ.ค 44 9.00-16.00 น.	ทีมงาน 20 คน นักเรียน 83 คน	สามารถจัดทำแผนการ จัดกระบวนการเรียนรู้ แบบมีส่วนร่วมด้วย ความเข้าใจของทุกฝ่าย	การจัดกระบวนการ เรียนรู้ตามแผน ดำเนินงาน
2. เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจใน เนื้อหาที่จะเรียน	2.2 นำเสนอเนื้อหาที่ชุมชนต้องการให้ จัดการเรียนรู้เพื่อตรวจสอบความพอใจ ของผู้เรียนและกำหนดวันเวลาให้เรียนรู้ ตามมรรคต่างๆ				
3. เพื่อจัดกระบวนการ เรียนรู้ร่วมกันสืบสานการ อนุรักษ์ภูมิปัญญาการ เล่นดนตรีพื้นเมืองและสา มารถ่ายทอดสู่ชุมชนอื่น ด้วยความภูมิใจ	2.3 จัดกระบวนการเรียนรู้เรื่อง ดนตรี พื้นเมือง ตามขั้นตอนดังนี้ 1. ทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับการเล่น ดนตรีพื้นเมือง 2. กำหนดเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ 3. กำหนดขั้นตอนการเรียนรู้ 4. ชี้แจงขั้นตอนการเรียนรู้ 5. เรียนรู้ตามขั้นตอนตามที่กำหนด 6. ประเมินการดำเนินงานระหว่างเรียน 7. สรุปผลการดำเนินงานเมื่อสิ้นสุดภาคเรียน	ทุกวันจันทร์ 13.00-15.00 น. 28 พ.ค 44 4 มิ.ย 44 11 มิ.ย 44 18 มิ.ย 44 25 มิ.ย 44 2 ก.ค 44 9 ก.ค 44 16 ก.ค 44 23 ก.ค 44	นักเรียนชั้น 4 – 6 จำนวน 38 คน ครูประสานงาน 1 อ.สุชาดา คุณชมภู 2.อ.พิไลป์ จันดา ผู้รู้ในชุมชน 1.นายสมศักดิ์ เต็มดี ผู้สังเกตการสอน 1 นายมล เรืองฤทธิ์ 2.นางอรพิน ไปธาสุ 3.น.ส สุภา ศกพินัส	-นักเรียนเกิดการเรียนรู้ และสามารถเล่นดนตรี พื้นเมืองได้ -ชุมชนรักและภูมิใจใน การอนุรักษ์การเล่น ดนตรีพื้นเมืองและ สามารถถ่ายทอด ความรู้สู่ชุมชนอื่นได้ ความรู้อื่นๆ	- การเล่นดนตรี พื้นเมืองในงานต่างๆ ของนักเรียน -ความร่วมมือในการ เรียนรู้ของนักเรียน -การนำดนตรี พื้นเมืองของนักเรียน ไปแสดงในชุมชนอื่น

	8. นำเสนอผลการเรียนรู้	30 ก.ค 44 6ส.ค 44 20 ส.ค 44 27 ส.ค 44 3ก.ย 44 10 ก.ย 44 17 ก.ย 44 24 ก.ย 44 1 ต.ต 44 รวม 18 วัน	สัปดาห์		
4. เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันฟื้นฟูการเล่นที่บ้านของชุมชน -นำการเล่นที่บ้านของชุมชนมาเล่นเพื่อส่งเสริมสุขภาพร่างกายให้สมบูรณ์แข็งแรง	2.4 จัดกระบวนการเรียนรู้เรื่องการการเล่นที่บ้านตามขั้นตอนการจัดตั้งต่อไปนี้ 1.วางแผนสำรวจการเล่นที่บ้านที่มีอยู่ในชุมชน 2.ร่วมกันคัดเลือกการเล่นที่เหมาะสม 3.กำหนดขั้นตอนการเรียนรู้เรื่องการเล่นที่บ้าน 4.ชี้แจงการดำเนินงาน 5.เรียนรู้ตามขั้นตอน	ทุกวันอังคาร เวลา 13.00-15.00 29 พ.ค 44 5 มิ.ย 44 12 มิ.ย 44 19 มิ.ย 44 26 มิ.ย 44 3 ก.ค 44 10 ก.ค 44	นักเรียนชั้น ป 4 – 6 จำนวน 38 คน ครูประสานงาน 1ครูสุชาติา คุณชมภู 1.ครูยุพินแสนพัสต์ สัก ผู้รู้ชุมชน 1.นายสมหวัง เสนา งาม ผู้สังเกตการสอน	1.นักเรียนรู้จักการเล่นที่บ้านที่มีอยู่ในชุมชน 2.นักเรียนร่วมเล่นการเล่นที่บ้านด้วยความสนุกสนาน	-นักเรียนเล่นการเล่นที่บ้านได้และนำไปใช้เล่นในชีวิตประจำวัน -นักเรียนมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงจิตใจสมบูรณ์

6.ประเมินผลการเรียนรู้ระหว่างเรียน	17 ก.ค 44	1.นายอนุพงศ์ ตั้งพันธ์		
7.สรุปผลการเรียนรู้	24 ก.ค 44	พนัก		
8.จัดแสดงการละเล่นพื้นบ้าน	31 ก.ค 44	2.นายเลือน แสงแบ่ง		
	7 ส.ค 44	3.นางพิมพ์ แก้วพงศ์		
	14 ส.ค 44			
	21 ส.ค 44			
	28 ส.ค 44			
	4ก.ย 44			
	11 ก.ย 44			
	18 ก.ย 44			
	25 ก.ย 44			
5.1 จัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันกำหนดเนื้อหาให้นักเรียนรู้จักคำร่ายาเมือง	ทุกวันพุธเวลา 13.00-15.00 น	นักเรียนชั้นป. 4 – 6 จำนวน 38 คน	-ผู้เรียนรู้จักประโยชน์และคุณค่าของสมุนไพรในชุมชน	การให้ยาเมืองของชุมชน
5.2 เพื่อให้นักเรียนรู้จักการผลิตยาเมือง	30 พ.ค 44	ครูประสานงาน		-การผลิตยาเมืองที่มีสรรพคุณเป็นที่ยอมรับ
5.3 ส่งเสริมการใช้ภูมิปัญญาในชุมชน	6 มิ.ย 44	1.ครูสุชาดา คุณชมภู	-ผู้เรียนนำผลการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน	
	13 มิ.ย 44			
	20 มิ.ย 44	2.ครูธานี ชัยมาส	-สามารถนำผลผลิตจากการเรียนไปเผยแพร่ให้ชุมชนอื่น	-ความสนใจการติดตามจากหน่วยงานต่างๆ
	27 มิ.ย 44	พงศ์		
	4 ก.ค 44	ผู้รู้ในชุมชน		
	11 ก.ค 44	1.นายจำลอง พงศ์เก		
	18 ก.ค 44	ผู้สังเกตการณ์		
2.5 กระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม				
มรรคที่ 3				
พัฒนาชุมชน คิดค้นภูมิปัญญา จัดกระบวนการเรียนรู้ เรื่อง ตำรายาเมือง โดยจัดทำขั้นตอนดังนี้				
1 คัดเลือกตำรายาที่ส่วนผสมของสมุนไพรที่มีอยู่ในชุมชน				
2.ร่วมกันกำหนดขั้นตอนการเรียนรู้				
3.ชี้แจงขั้นตอนการเรียนรู้				
4.จัดกระบวนการเรียนรู้ตามขั้นตอนที่				

6.1 เพื่อเกิดการเรียนรู้ เรื่องการพัฒนาทุน	กำหนด 5.ประเมินผลเพื่อพัฒนา 6. ทดลอง ปรับปรุง นำเสนอเผยแพร่	25 ก.ค 44 1 ส.ค 44 8 ส.ค 44 15 ส.ค 44 22 ส.ค 44 29 ส.ค 44 5 ก.ย 44 12 ก.ย 44 19 ก.ย 44 26 ก.ย 44 รวม 18 วัน	1. นายอินผ่าน สาย เครื่อง 2. นายสุพัฒน์ กันธิ มาพงศ์ 3.นาง สายัญญ์ กันธิ มาพงศ์	-ผู้เรียนรู้จักประโยชน์ที่ ได้จากความร่วมมือ -ผู้เรียนนำผลการเรียนรู้ ไปปฏิบัติจริงได้ เหมาะสม -นำผลการดำเนินงาน ไปขยายผลต่อชุมชน	-จัดตั้งกองทุนเพื่อ พัฒนาอาชีพ -การนำประสบการณ์ ไปใช้ในชุมชน -ตรวจสอบการ ทำงานตามแผนงาน
6.2 เพื่อให้นักเรียนรู้จัก เลือกวิธีจัดการที่ เหมาะสมกับสภาพของ ชุมชน	2.6 กระบวนการเรียนรู้ต้องมีส่วนร่วม مرتคที่ 4 ฟังพาอาชีพ รักษาสิ่งแวดล้อม จัดกิจกรรมเรียนรู้เรื่องการพัฒนาทุนเพื่อ พัฒนาอาชีพ	ทุกวันพฤหัสบดีเวลา 13.00-15.00 น 24 พ.ค 44 31 พ.ค 44 7 มิ.ย 44 14 มิ.ย 44 21 มิ.ย 44 28 มิ.ย 44 12 ก.ค 44 19 ก.ค 44	นักเรียนรู้ชั้น ป.4-6 จำนวน 38 คน ครูประสานงาน 1.อ.โชติ ชันแก้วผาบ 2.อ.สุชาติ คุณชมภู ผู้รู้ในชุมชน 1.นางอุไรรัตน์ แก้ง พงศ์ ผู้สังเกตการสอน		
6.3 เพื่อพัฒนาการ ทำงานของผู้เรียนรู้	1.ประชุมชี้แจงประโยชน์ของการรวมทุน 2.คัดเลือกวิธีการจัดการที่เหมาะสมกับ สภาพชุมชน 3.วางแผนกำหนดขั้นตอนการดำเนินงาน 4.ชี้แจงขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน 5.ดำเนินงานตามขั้นตอน				

7. เพื่อพัฒนาห้องสมุดให้เป็นแหล่งเรียนรู้แหล่งค้นคว้าให้บริการทุกคนในชุมชน	6.ตรวจสอบการทำงาน 7.สรุปผลการทำงาน 8. แก้ไข ปรับปรุง พัฒนา	26 ก.ค 44 2 ส.ค 44 9 ส.ค 44 16 ส.ค 44 23 ส.ค 44 30 ส.ค 44 6 ก.ย 44 13 ก.ย 44 20 ก.ย 44 27 ก.ย 44 รวม 18 วัน ทุกวันศุกร์เวลา 13.00-15.00 25 พ.ค 44 1 มิ.ย 44 8มิ.ย 44 15 มิ.ย 44 22 มิ.ย 44 29 มิ.ย 44 13 ก.ค 44 20 ก.ค 44	1.นาง พิมพา แก้ว พงศ์ 2.นางอรพิน โปธาสุ 3.นาย กมล ทัพนัส สัก	นักเรียนรู้จัดการใช้ ห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ อย่างเป็นระบบ ชุมชนมีแหล่งความรู้ได้ บริการ กระบวนการทำงาน ร่วมกันสามารถ พัฒนาการทำงานได้ สำเร็จ	สถิติการใช้ห้องสมุด ของนักเรียน การมาใช้บริการ ห้องสมุดของชุมชน ชุมชนมีแหล่งค้นคว้า ความรู้ที่เป็นระบบ
	2.7 กระบวนการเรียนรู้มีส่วนร่วม มรรคที่ 5 ยอมรับความรู้ นำสู่เทคโนโลยี จัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่อง พัฒนา ห้องสมุดโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ของ ชุมชน ตามขั้นตอนดังนี้ 1.ประชุมวางแผนที่จะจัดการใช้ห้องสมุดเป็น แหล่งเรียนรู้ของชุมชน 2.ร่วมวางแผนดำเนินงาน กำหนดขั้นตอน 3.ที่แจ้งขั้นตอนการดำเนินงานขอความ				

	รวมมีอ	27 ก.ค 44	1.นส.นตพร กันธิมา		
	4.ดำเนินงานตามขั้นตอนที่กำหนด	3ส.ค 44	ผู้สังเกตการเรียนรู้		
	5.ประเมินผลการดำเนินงาน	10 ส.ค 44	1นายวิวัฒน์ มีพนัส		
	6.สรุปผล รายงานผล	17 ส.ค 44	สัก		
	7.แก้ไข ปรับปรุง พัฒนา	24 ส.ค 44	นายทองอินทร์ ตา		
		31 ส.ค 44	พงศ์		
		7ก.ย 44	นายสมบุญ ตรี ทศ		
		14 ก.ย 44	พนัสสัก		
		21 ก.ย 44			
		28 ก.ย 44			
		รวม 18 วัน			

ตารางเข้าร่วมการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม
โรงเรียนบ้านท่ากู่ ต. ทาปลาตูก อ. แม่ทา จ. ลำพูน

วันจันทร์	วันอังคาร	วันพุธ	วันพฤหัสบดี	วันศุกร์
เวลา 13.00 - 15.00 น. มรรคที่ 1 ดนตรีพื้นเมืองการแสดงพื้นบ้าน 1. นาย พิธิป จันดา 2. นาย จำนงค์ ภาพนัสลัก 3. น.ส สุรภี ทสพนัสลัก 4. นาย เย็น จักรพงษ์ 5. นาย กมล เรืองฤทธิ์ 6. นางยุพิน เสนพนัสลัก 7. นางสุชาดา คุณชมภู 28 พ.ค 2544 4, 11, 18, 25 มี.ย 2544 2, 9, 16, 22, 30 ก.ค 2544 6, 20, 27 ส.ค 2544 3, 10, 17, 24 ก.ย 2544 1 ต.ค 2544	เวลา 13.00 - 15.00 น. มรรคที่ 2 การละเล่นพื้นบ้าน 1. นาง ยุพิน เสนพนัสลัก 2. นาย สมหวัง เสนางาม 3. นาย เตือน แสงแปง 4. นาง บัวจันทร์ จายลัก 5. นาย พิธิป จันดา 6. นางสุชาดา คุณชมภู 7. นาย บุญพ ภาลี 29 พ.ค 2544 5, 12, 19, 26 มี.ย 2544 3, 10, 17, 24, 31 ก.ค 2544 7, 14, 21, 28 ส.ค 2544 4, 11, 18, 25 ก.ย 2544	เวลา 13.00 - 15.00 น. มรรคที่ 3 สมุนไพรพื้นบ้าน 1. นาง ธาณี ชัยมาสพงษ์ 2. นาย จำลอง พงศ์เก้ 3. นาย อินม่าน สายเคื่อง 4. นาง พิมพา แก้วพงศ์ 5. นาย ชาติ ชันแก้วผาบ 6. นาง สุชาดา คุณชมภู 7. นาย สมบุญ ทสพนัสลัก 30 พ.ค 2544 6, 13, 20, 27 มี.ย 2544 4, 11, 18, 25 ก.ค 2544 1, 8, 15, 22, 29 ส.ค 2544 5, 12, 19, 26 ก.ย 2544	เวลา 13.00 - 15.00 น. มรรคที่ 4 การรวมทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ 1. นาย ชาติ ชันแก้วผาบ 2. นาย ทองอินทร์ ตาพงศ์ 3. นาย อุพงษ์ ตุงพนัสลัก 4. นาง สายัญ กันธิมพงศ์ 5. นาง อุไรรัตน์ แก้วพงศ์ 6. นาง ยุพิน เสนพนัสลัก 7. นาง สุชาดา คุณชมภู 24, 31 พ.ค 2544 7 14, 2, 28 มี.ย 2544 12, 19, 26 ก.ค 2544 2, 9, 16, 23, 30 ส.ค 2544 6, 13, 20, 27 ก.ย 2544	เวลา 13.00 - 15.00 น. มรรคที่ 5 ห้องสมุดแหล่งเรียนรู้ของชุมชน 1. น.ส สนทนา วงศ์จันทร์ 2. นาย วิวัฒน์ มีพนัสลัก 3. นาง อรพิน โปธาสุ 4. นาย อารี วงศ์พนัสลัก 5. นาง ธาณี ชัยมาสพงษ์ 6. น.ส นันตพร กันธิมพงศ์ 7. นาง สุชาดา คุณชมภู 25 พ.ค 2544 1, 8, 15, 22, 29 มี.ย 2544 13, 20, 27 ก.ค 2544 3, 10, 17, 24, 31 ส.ค 2544 7, 14, 21, 28 ก.ย 2544
สรุปครั้งที่ 1 16 มี.ย 2544 เวลา 19.00-21.00 น.	สรุปครั้งที่ 2 21 ก.ค 2544 เวลา 19.00 - 21.00 น.	สรุปครั้งที่ 3 18 ส.ค 2544 เวลา 19.00 - 21.00 น.	สรุปครั้งที่ 4 15 ก.ย 2544 เวลา 19.00 - 21.00 น.	สรุปบทเรียนทั้งหมด 5 ต.ค 2544 09.00 - 15.00 น.

โครงสร้างหลักสูตร

สาระการเรียนรู้	ชั้นปีที่ 1 - 3			ชั้นปีที่ 4 - 6		
วิชาพื้นฐาน	สัปดาห์ เต็ม/ชม.	สัปดาห์ วิชาหลัก/ชม	สัปดาห์ วิชาบูร ๑	สัปดาห์ เต็ม/ชม	สัปดาห์ วิชาหลัก/ชม	สัปดาห์ วิชาบูร/ชม
1. การพัฒนาดน	3	1	2	2	1	1
2. ศูนย์วิจัยศิลป์	2	1	1	2	1	1
3. สังคมศึกษา	2	-	2	3	1	2
4. ภาษาไทย	5	4	1	4	3	1
5. ดนตรีศาสตร์	3	2	1	3	2	1
6. วิทยาศาสตร์	2	-	2	2	1	1
7. การงานอาชีพ	1	-	1	1	-	1
8. ภาษาต่างประเทศ(อังกฤษ)	2	2	-	2	1	1
วิชาเลือก						
เลือกตามสาระการเรียนรู้(อังกฤษ)	-	-	-	1	1	-
— โครงการ						
ตามสาระการเรียนรู้ 8 โครงการ	4	1	3	4	-	4
ตามความสนใจ	1	1	-	1	1	-
กิจกรรมเรียนรู้ตลอดชีวิต						
กิจกรรมลูกเสือ ยุวกาชาด	1	1	-	1	1	-
รวม	26	13	13	26	13	13
1. สุชาติดา คุณชมภู			4. ธนั	ขยายสหพันธ์		
2. อารี วงศ์พนัสลัก			5. ชาติ	ชั้นแก้วมาบ		
3. ยุพิน เสนพนัสลัก			6. อ.ฟิลิป	จันตา		

โดย กลุ่มประสานใจไม่พัฒนา โรงเรียนบ้านท่ากู่ สบอ. อม่งทา สบจ. ลำพูน

สาระเรียนรู้เกี่ยวกับเวลา

เวลาและการจัดกระบวนการเรียนรู้						
วัน/เวลา	9-10 น.	10-11 น.	11-12 น.	12-13 น.	13-15 น.	16-18 น.
จันทร์	อังกฤษ	คณิตศาสตร์	วางแผนการจัดการเรียนรู้ แบบบูรณาการ	กิจ กรรม อาหาร กลางวัน โดย ชุมชน เข้ามา ดำเนิน งาน	บูรณาการ	อิสระ
	คณิตศาสตร์	ภาษาไทย				
	พัฒนา	อังกฤษ				
	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์				
	คณิตศาสตร์	ศูนย์วิจัยศิลป์				
อังคาร	ศูนย์วิจัยศิลป์	ภาษาไทย	โครงการ(สาระ) คณิตศาสตร์ โครงการ(สนใจ) พัฒนา คณิตศาสตร์ อังกฤษ		บูรณาการ	อิสระ
	ภาษาไทย	อังกฤษ				
	คณิตศาสตร์	ภาษาไทย				
	อังกฤษ	วิทยาศาสตร์				
	สังคมศึกษา	วิทยาศาสตร์				
พุธ	พัฒนา	คณิตศาสตร์	ตรวจสอบ บทวน วิเคราะห์ พฤติกรรม		บูรณาการ	กิจกรรม บำเพ็ญ ประโยชน์ ลูกเสือ-ยุว
	อังกฤษ	ภาษาไทย				
	ภาษาไทย	ศูนย์วิจัยศิลป์				
	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์				
	ภาษาไทย	สังคมศึกษา				
พฤหัสบดี	วิทยาศาสตร์	อังกฤษ	พัฒนา โครงการ(สนใจ) พัฒนา วิทยาศาสตร์ อังกฤษ		บูรณาการ	อิสระ
	ภาษาไทย	คณิตศาสตร์				
	อังกฤษ	พัฒนา				
	ภาษาไทย	ภาษาไทย				
	คณิตศาสตร์	โครงการ(สนใจ)				
ศุกร์	สังคมศึกษา	อังกฤษ	สรุปงาน เพื่อจัดทำ ชิ้นงาน		นำเสนอ ประเมิน ชิ้นงาน	กิจกรรม จริยธรรม อยู่ดี วัยเรียนรู้
	ภาษาไทย	โครงการ(สนใจ)				
	คณิตศาสตร์	ภาษาไทย				
	โครงการ(สนใจ)	โครงการ(สาระ)				
	สังคมศึกษา	ศูนย์วิจัยศิลป์				

แผนการสอนบูรณาการเบญจมรรค

เรื่อง การทำมาหากินด้วยการปลูกข้าวสาลี

จัดทำโดย

1. อาจารย์ สุชาดา คุณชมภู
2. อาจารย์ พิธิป จันตา

โรงเรียนบ้านทาภู กลุ่มทาบลาดูก
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน

การจัดเรียนรู้นี้เป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมมรรคที่ 1 สืบฮีตสานฮอย ตามรอยบรรพชน
หลักสูตรชุมชนบูรณาการเบญจมรรค ระดับชั้น ป.4-6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543

แผนการสอน วิชา บูรณาการเบญจมรรค
เรื่อง การทำมาหากินด้วยปลูกข้าวสาลี
ผู้รับผิดชอบ คณะกรรมการดำเนินงาน

มรรคที่ 1 สิบฮีตสิบสองคองสิบสี่ ตามรอยบรรพชน
ระดับ 2 ชั้น ป 4-6 โรงเรียนบ้านท่ากู่
ระยะเวลา ภาคเรียนที่ 2/ 2543

สาระสำคัญ

การทำมาหากินเป็นวิถีชีวิตของชุมชนบท กิ่งจ.ต้องอาศัยหัวใจประกอบสามัคคี
และสภาพแวดล้อมทางกายภาพ การปลูกข้าวสาลี เป็นวิถีชีวิตของ ชาวบ้านมาช้านาน สืบ
กันต่อกันมา เป็นการทำมาหากิน ไม่รวยได้ ไม่จน ไม่ไร้ในครอบครัวชีวิตอย่างพอเพียง

จุดประสงค์ปลายทาง

- นักเรียนรู้ สืบต่อกันมา ในครอบครัวชีวิตอย่างพอเพียง ได้เป็นอย่างดี
- นักเรียนมีความรู้ โดยได้เรียนรู้ ในชุมชน คือวิถีชีวิตของชาวบ้านที่ปลูกข้าวสาลี
เป็นรากฐานของชุมชนพัฒนาชุมชนในโอกาสต่อไป

จุดประสงค์นำทาง

- ได้เรียนรู้วิถีชีวิตของชาวบ้านจากผู้รู้ในชุมชน ตามขั้นต้น
- ได้ฝึกปฏิบัติ ทักษะตามแบบแผนของชุมชน
- ได้ฝึกปฏิบัติ ทักษะชีวิต วิถีชีวิตทำมาหากินของชุมชน
- เรียนรู้เรื่องราวของ ข้าวสาลี และการทำงานในไร่ในนา และงานอดิเรกในไร่ในนา
- ศึกษาประวัติของข้าวสาลี และประวัติของชุมชน
- ศึกษาประวัติของข้าวสาลี และประวัติของชุมชน

เนื้อหา การทำมาหากินด้วยการปลูกข้าวสาลี

1. ความสำคัญและความต้องการในการปลูกข้าวสาลี
2. ขั้นตอนวิธีปลูกข้าวสาลี
 - 2.1 การเตรียมดิน
 - 2.2 การปลูกข้าวสาลี
 - 2.3 การดูแลรักษา
 - 2.4 การเก็บเกี่ยวผลผลิต
 - 2.5 การแปรรูปผลผลิตเพื่อการบริโภคและการจำหน่าย
3. การสรุปผลการเรียนรู้ การจัดทำชิ้นงาน การวางแผนจัดการ

วิทยากรผู้ให้ความรู้

1. นายสมหวัง เสนางาม
2. นาง กาบศรี เสนางาม

การจัดกระบวนการเรียนรู้

เวลา สาระเรียนรู้	เนื้อหา / กระบวนการเรียนรู้	สื่อการจัดกิจกรรม	วิธีการประเมิน
6 พ.ย 43 วงษ์ นกทอง ภาณุ โกลน วิทย์ เททิน	<u>ความสำคัญของการปลูกข้าวสาลี</u> ข้าวสาลีเป็นพืชที่มีถิ่นกำเนิดในทวีปเอเชียตอนกลาง แต่สมัยอยุธยาตอนต้น สยามกลับนำเข้าข้าวสาลีจาก อินเดียไปจำหน่าย เป็นการนำเข้าในลักษณะการค้า ซึ่งทำให้คนไทยมีการปลูกข้าวสาลีมาตั้งแต่ สมัยนั้นนี้ การเรียนรู้เรื่องอาหารข้าวสาลี จึงเป็นประสบการณ์ที่ผู้เรียนสามารถนำเอา ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ สัมพันธ์สภาพเศรษฐกิจใน ปัจจุบัน เนื่องจากข้าวจีนราคาถูกกว่าข้าวสาลี <u>ความต้องการปลูกข้าวสาลี</u> สามารถทำได้ ดังนี้ 1. เพื่อในกิจการของรัฐ ๒. เพื่อในภาคเอกชน การปลูกรองการสำรองข้าวสาลีไว้ใช้เพื่อป้องกัน 2. ขอบข่ายได้จากการเรียนรู้ 3. ขอบข่ายเป้าหมายที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ 4. เพื่อส่งเสริมการทำงานเป็นทีม. <u>ขั้นตอนการปลูกข้าวสาลี</u> 1. การเตรียมดิน 2. การปลูกข้าวสาลี 3. การดูแลรักษา 4. การเก็บเกี่ยวผลผลิต 5. การแปรรูปผลผลิต	ผู้รู้ 1 คน ผู้รู้ 1 คน ผู้รู้ 1 คน ครูผู้สอน นักเรียน	- สังเกตความ สนใจ - สังเกตการ ค้นคว้าข้อมูล - สังเกตการ จดบันทึก
วิทย์ เททิน ภาณุ โกลน	1. การเตรียมดิน 2. การปลูกข้าวสาลี 3. การดูแลรักษา 4. การเก็บเกี่ยวผลผลิต 5. การแปรรูปผลผลิต		
วิทย์ เททิน วงษ์ นกทอง สุนทรียะศิลป์	<u>ขั้นตอนการเตรียมดิน</u> 1. สืบหาที่ดินที่เหมาะสม (ที่ลุ่มต่ำ น้ำท่วม มีสารอาหารสำหรับพืช (ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก) 2. ถางหญ้า ตากแดดไว้ 2-3 วัน แล้วเขี่ยหญ้า 3. ถางหญ้าที่แห้งในหมด. 4. ถางหญ้าที่แห้งไว้เพื่อปลูกข้าวสาลี 5. นำปุ๋ยคอก รดตามดิน		

การจัดกระบวนการเรียนรู้

เวลา สาระการเรียนรู้	เนื้อหา / กระบวนการเรียนรู้	สื่อการจัดกิจกรรม	วิธีการประเมินผล
7 พ.ย 43 ศูนย์วิทยาศาสตร์ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ กรมป่าไม้ กรมการช่าง กรมการช่าง	<u>การปฏิบัติจริงเรื่อง การเตรียมดิน</u> - นักเรียนไปปลูกจริงเพื่อทำการเตรียมดินที่สวนโดยแบ่งพื้นที่ 2 ไร่ ในเนื้อ 40 ส่วน โดยประมาณ. ในนี้ทำงานตามขั้นตอนการเตรียมดิน. - นักเรียนจัดทำแบบแผนที่ของสวนโดยจะปลูกข้าวสาร. โดยดำเนินการให้สิ้นรอบ ๓ ปี โดยเตรียมเมล็ดข้าวสาร	ผู้รู้ 1 คน ครูผู้สอน ผู้สังเกตการณ์ นักเรียน	- การปฏิบัติจริง - สังเกตจาก - ความสนใจใน - การปฏิบัติกิจกรรม
8 พ.ย 43 ศูนย์วิทยาศาสตร์ สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ กรมป่าไม้ กรมการช่าง กรมการช่าง	<u>การเรียนรู้เรื่อง การเตรียมดิน และการปลูกข้าวสาร</u> - แผนภูมิที่วางไว้ แล. ตามแบบที่ ที่เนื้อ 40 ส่วน และ จัดทำแบบแผนที่ ในเนื้อ 40 ส่วน ตามที่กำหนด. โดยดำเนินการให้สิ้นรอบ 3 ปี โดยเตรียมเมล็ดข้าวสาร	ผู้รู้ 1 คน ครูผู้สอน ผู้สังเกตการณ์ นักเรียน	- สังเกตการณ์ - ปฏิบัติจริง - สังเกตความ - สนใจ
9 พ.ย 43 สวนสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ กรมป่าไม้ กรมการช่าง กรมการช่าง	<u>เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริงเรื่อง การเตรียมเมล็ดข้าวสาร</u> <u>สำหรับปลูก และการเตรียมดินระยะที่ 2</u> การเตรียมเมล็ดข้าวสาร เพื่อปลูก ข้าวสาร โดยดำเนินการให้สิ้นรอบ 3 ปี โดยเตรียมเมล็ดข้าวสาร	ผู้รู้ 1 คน ครูผู้สอน ผู้สังเกตการณ์ นักเรียน	- สังเกตความ - สนใจ - สังเกตการณ์ - ปฏิบัติจริง

การจัดกระบวนการเรียนรู้

เวลา สาระการเรียนรู้	เนื้อหา / กระบวนการเรียนรู้	สื่อการจัดกิจกรรม	วิธีการประเมินผล
10 พ.ย 43 วิทย์ เทคโนโลยี คณิตศาสตร์	เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติจริง การเตรียมดินระยะที่ 3 และการปลูกข้าวสาลี - เลือกเมล็ดพันธุ์สั้นๆ - นำไปแช่น้ำไว้ 1 คืน แล้วเอาออกให้แห้ง - แบ่งดินลงถุง 3-4 ถุง - ปลูกดินปากถุงข้างๆ	ผู้ช่วย 1 คน ผู้สังเกตการณ์ ครูผู้สอน นักเรียน	- สังเกตความสนใจ - สังเกตพฤติกรรม
13 พ.ย 43 วิทย์ เทคโนโลยี คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา	จัดการเรียนรู้เรื่องการดูแลรักษาข้าวสาลี - แยกเมล็ดแล้ว 9 นิ้ว แล้วปลูก 7 วัน - 15 วัน เอาปุ๋ยคอกมาใส่ (ต้นคอกแล้ว) - คัดเลือก 20-30 ช่อ ในตอนต้นแถว - 9 นิ้ว ทำแปลงน้ำขังบริเวณปลูก 100 น้ำในท่อนหน้าดิน. การดูแลรักษา คือ - 9 นิ้ว - 9 นิ้ว - กำจัดวัชพืช - กำจัดศัตรูพืช.	ผู้ช่วย 1 คน ผู้สังเกตการณ์ ครูผู้สอน นักเรียน	สังเกตการณ์ สังเกตการณ์ ที่ตอบ
14 พ.ย 43 วิทย์ เทคโนโลยี คณิตศาสตร์ สังคมศึกษา	จัดการเรียนรู้เรื่องการดูแลรักษาข้าวสาลีตามระยะต่างๆ เตรียมการบันทึกผลและเปรียบเทียบ แปลงข้าวสาลี 100 กก. ในไร่ - แปลง 1 แปลง 100 กก. ในไร่ 1 แปลง - 20-40 วัน ต้นข้าว 9 นิ้ว ในไร่ 1 แปลง 100 กก. - 50-70 วัน แผลงข้าว 9 นิ้ว กำจัดวัชพืช. - 60-80 วัน เก็บเกี่ยว 9 นิ้ว สักครึ่ง.	ผู้ช่วย 1 คน ผู้สังเกตการณ์ นักเรียน ครูผู้สอน	สังเกตการณ์ สังเกตการณ์ สังเกตการณ์

การจัดกระบวนการเรียนรู้

เวลา สาระการเรียนรู้	เนื้อหา / กระบวนการเรียนรู้	สื่อการจัดกิจกรรม	วิธีการวัดผล ประเมินผล
15 พ.ย 43. สังคม วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย	ทบทวนเนื้อหา ตรวจสอบข้อมูล ความถูกต้องของนักเรียน - ศึกษา มาทบทวน เพื่อจัดปฐมนิเทศ - ไปทาสาร กระเชอแร้ง - หาเพื่อนที่ศึกษาต่อ มา 1 คน มาทบทวน - มีเอกสาร 100 ปี - ล้างแก้วน้ำ สักครึ่งเป็นมาดอยไร่ - ดัดทำแผนผังความรู้ และความรู้ - ดินแดนใหม่	ครูผู้สอน ผู้สังเกตการณ์ นักเรียน	สังเกตการณ์ สนทนากลุ่ม
21 พ.ย 43 13.00-15.00 น. พัฒนาตนเอง ภาษาไทย	ทบทวนเรื่องการปลูกข้าวสาลีเกี่ยวกับการดูแลรักษาการ เจริญเติบโต การกำจัดวัชพืช ศัตรูพืชเพื่อเลือกแนวทางที่ ปลอดภัย - ทบทวนการปลูกข้าวสาลี การดูแลรักษา การเจริญเติบโต การกำจัดวัชพืช ศัตรูพืช การกำจัดวัชพืช เรื่องการดูแลรักษาการ ปลูกข้าวสาลี 100 ปี - จัดทำชิ้นงาน ประเมินผล ตามใบงาน	ครูผู้สอน ผู้สังเกตการณ์ นักเรียน	สังเกตการณ์ สนทนากลุ่ม การประเมินผล
30 พ.ย 43 วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาไทย	ทบทวนเรื่องการปลูกข้าวสาลีนำบันทึกการเจริญเติบโต มาวิเคราะห์เปรียบเทียบ - ศึกษาเอกสาร 100 ปี ศึกษาข้อมูล การเจริญเติบโต การดูแลรักษาการ การกำจัดวัชพืช ศัตรูพืช การกำจัดวัชพืช การกำจัดวัชพืช เรื่องการดูแลรักษาการ ปลูกข้าวสาลี 100 ปี - จัดทำชิ้นงาน ประเมินผล ตามใบงาน	ครูผู้สอน ผู้สังเกตการณ์ นักเรียน	สังเกตการณ์ สนทนากลุ่ม การประเมินผล

การจัดกระบวนการเรียนรู้

เวลา สาระการเรียนรู้	เนื้อหา / กระบวนการเรียนรู้	สื่อการจัดกิจกรรม	วิธีวัด-ประเมินผล
12 ธ.ค 43 13.00-15.00 น. สังคม คณิตศาสตร์	ทบทวนการปลูกข้าวสาลีโดยสนทนาถึง การเจริญเติบโตโดยออกไปเรียนรู้ที่สวน - สังเกต เปรียบเทียบ ส่วน หัว ส่วนเพื่อแยกชั่งตวง โดย ใช้วงจวง เป็นหน่วยเรียนรู้	ครูผู้สอน นักเรียน ผู้สังเกตการณ์	- สังเกตการพั ทพ - สังเกตความ สนใจ
13 ธ.ค 43 11.00-15.00 น. วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เกษตร/ไทย พหุศาสตร์	นำข้อมูลเกี่ยวกับการบันทึกการเจริญเติบโต ของข้าวสาลี การดูแลรักษา การทำงาน ตามข้อตกลง จัดตามปัญหาที่พบ เพื่อ ร่วมวิเคราะห์ หาแนวทางแก้ไข - ธรรมชาติของพืชในกรณี มาปลูกในโรง - เปรียบเทียบ สังเกตการ เปลี่ยนแปลงที่ไม่เป็นปกติ ในนา	ผู้รู้ 1 คน นักเรียน ครูผู้สอน ผู้สังเกตการณ์	สังเกตความ สนใจ
14 ธ.ค 43 13.00-15.00 น. วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์	จัดกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวผล ผลิตที่ได้จากการปลูกข้าวสาลี - อธิบาย ผลผลิตข้าวสาลีที่ได้ 1. อายุ ๒-๓๐ วัน ๒. อายุ ๓๐-๔๐ วัน เป็น ๓-๔๐๐๐๐ กก. ใน ๑ ไร่ 1 ไร่ ๑ ไร่ ๑-๒ ไร่	ผู้รู้ 1 คน นักเรียน ครูผู้สอน ผู้สังเกตการณ์	สังเกตความสนใจ - สังเกตการจด บันทึก

การจัดกระบวนการเรียนรู้

เวลา สาระการเรียนรู้	เนื้อหา / กระบวนการเรียนรู้	สื่อการจัดกิจกรรม	วิธีวัด-ประเมินผล
20 ธ.ค 43 11.00-15.00น 3 ม.ค. 44 สัปดาห์ ศูนย์วิจัย วิจัยภาคิน	จัดกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับการแปรรูปผล ผลิตจากข้าวสาลีเพื่อการบริโภคและจำหน่าย - ทำการสืบหาและรวบรวมข้อมูล สืบค้นในรูปต่างๆ เช่น สืบค้นหนังสือ ในอินเทอร์เน็ต ฯลฯ สืบค้นจากเว็บไซต์ - ศึกษาประวัติของข้าวสาลีไทย ศึกษาพันธุ์ข้าวสาลีในประเทศไทย ที่ปลูกแล้ว เช่น ข้าวสาลีพันธุ์ไทย หรือ ข้าวสาลีพันธุ์อื่นๆ	ผู้รู้ 4 คน ครูผู้สอน ผู้สังเกตการณ์ นักเขียน	สังเกตตาม สนใจ สังเกตตามบันทึก
21 ธ.ค 43 13.00-15.00น 4 ม.ค. 44 วิจัยภาคิน พิธีมอบ ศูนย์วิจัย	จัดกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับการคัดเลือก ข้าวสาลีไว้สำหรับทำพันธุ์ในรุ่นต่อไปและ ลักษณะของข้าวสาลีที่สามารถเก็บได้ - ศึกษาข้าวสาลีพันธุ์ผสม เพื่อใช้ในการปรับปรุงพันธุ์ - ศึกษาพันธุ์ข้าวสาลีพันธุ์ ในอนาคตที่จะปลูก - ศึกษาพันธุ์ข้าวสาลีพันธุ์ ข้าวสาลีพันธุ์ไทย ข้าวสาลีพันธุ์ไทย	ผู้รู้ 1 คน ครูผู้สอน ผู้สังเกตการณ์ นักเขียน	สังเกตตาม ทบทวน สังเกตตาม ปฏิบัติจริง
22 ธ.ค 43 11.00-15.00น 5 ม.ค. 44 คนไทยรัก วิจัยภาคิน	ทบทวนลักษณะข้าวสาลีที่สามารถเก็บมารับ ประทานได้ และออกไปสังเกตที่สวนและเก็บ ผลผลิตได้ ถ้ามี - ไปเก็บข้าวสาลีพันธุ์ไทย ข้าวสาลีพันธุ์ไทย ข้าวสาลีพันธุ์ไทย ข้าวสาลีพันธุ์ไทย ข้าวสาลีพันธุ์ไทย	ผู้รู้ 1 คน ครูผู้สอน ผู้สังเกตการณ์ นักเขียน	สังเกตตาม ปฏิบัติจริง

หลักสูตรชุมชน เรื่อง การทำมาหากินด้วยการปลูกข้าวสาลี

ความสำคัญของการปลูกข้าวสาลี

ข้าวสาลีมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ตั้งแต่สมัยปู่ย่าตาทวด สามารถปลูกไว้รับประทาน และนำไปจำหน่ายเป็นการหารายได้ให้กับครอบครัว จึงมีการสืบทอดวิธีการปลูกข้าวสาลีมา ถึงปัจจุบัน การเรียนรู้เรื่องการปลูกข้าวสาลี จึงเป็นประสบการณ์จริงที่ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน เนื่องจากวัตถุดิบที่ได้จากการปลูกข้าวสาลีนำมาทำประโยชน์ได้อย่างมากมาย

ความต้องการการปลูกข้าวสาลี

1. เพื่อเกิดการเรียนรู้จากการได้ฝึกปฏิบัติจากประสบการณ์จริง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน
2. -อยากมีรายได้จากการเรียนรู้
3. อยากรับประทานข้าวสาลีที่ปลอดจากสารเคมี
4. อยากพัฒนากระบวนการทำงานเป็นกลุ่ม

ขั้นตอนการปลูกข้าวสาลี

1. การเตรียมดิน
 - 1.1 หาพื้นที่ที่หน้าขึ้น เพราะเป็นลักษณะดินที่มีอาหารพืชมาก และอยู่ใกล้แหล่งน้ำ
 - 1.2 ถางหญ้าตากไว้ให้แห้ง 2-3 วัน แล้วเผา
 - 1.3 ดायหญ้าที่เหลือให้หมด
 - 1.4 วางแนวด้วยเชือก และขุดหลุมตามแนวเชือก ห่างกันหลุมละ 20 ซม.
 - 1.5 หาปุ๋ยคอกรองกันหลุมพอสมควร
2. การคัดเลือกพันธุ์และการปลูกข้าวสาลี
 - 2.1 เลือกเมล็ดพันธุ์ที่หัวโตสมบูรณ์นำไปแช่น้ำไว้ 1 คืน แล้วเอาออกจากน้ำไว้ 1 คืน
 - 2.2 นำเมล็ดพันธุ์ที่แช่แล้ว ไปปลูก โดยหยอดหลุม ๆ ละ 3-4 เมล็ด
 - 2.3 กลบดินบนปากหลุม
 - 2.4 ให้น้ำให้ทั่ว
3. การดูแลข้าวสาลีหลังการปลูก
 - 3.1 หลังจากปลูก ให้น้ำทุก ๆ 7 วัน
 - 3.2 ปลูกได้ 15 วัน ให้นำปุ๋ยคอกมาใส่ให้ห่างต้นพอสมควร
 - 3.3 กลบหน้าดินและปุ๋ยคอก ใส่โคนต้นข้าวโพด

วิธีการใส่น้ำ

ชุดร่อนน้ำต่อจากอ่างเก็บน้ำแม่โง้งห่าง ชุดต่อถึงบริเวณสวน คือ ทำร่อนผ่านสวนให้ทั่ว โดยใส่น้ำทุก 7 วัน จนถึงฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิต ก่อนจะใส่น้ำต้องไปขอแก้มือไปเปิดประตูน้ำ ให้น้ำไหลมาสวนข้าวสาลี จะใช้เวลา ประมาณ 3 ชั่วโมง จะทั่วบริเวณ จึงไปปิดประตูน้ำ

วิธีใส่ปุ๋ยคอก

ใส่ปุ๋ยคอกรองกันหลุมก่อนหยอดเมล็ด เมื่อต้นข้าวสาลีออก และสูง 10 -15 ซม. จะใส่ปุ๋ยคอกอีกครั้ง ห้างลำต้นข้าวสาลี พอดันข้าวสาลีสูง 15-20 ซม. ใส่ปุ๋ยคอกอีกครั้งแล้วกลบด้วยดินที่รอบ ๆ ต้นไว้ที่โคนต้น

การเก็บผลผลิตจากต้นข้าวสาลี

อายุประมาณ 60-70 วัน ข้าวสาลีจะมีฝักสีเหลืองและใหม่จะแห้งเล็กน้อย จะเก็บฝัก ต้นหนึ่งจะมีฝัก 1-2 ฝัก วิธีเก็บให้มือหนึ่งจับต้นข้าวสาลีไว้ อีกมือหักฝักข้าวสาลี

การแปรรูป ผลผลิตเพื่อการบริโภค

ข้าวสาลีนำมาแปรรูปได้หลายอย่าง เช่น

1. ข้าวสาลีเปียก
2. ข้าวสาลีเนื้
3. ข้าวสาลีต้ม
4. ข้าวสาลีปิ้ง
5. ข้าวสาลีทอด
6. ข้าวสาลีกวน
7. ข้าวสาลีใส่ขนมต่าง ๆ
8. ข้าวสาลีใส่ไอศกรีมต่าง ๆ

ปัญหาในการดำเนินงาน

1. การงอกมีปริมาณน้อย
2. ต้นไม่แข็งแรง
3. ดินฟ้าอากาศไม่อำนวย
4. เก็บผลผลิตไม่ได้
5. เวลาไม่เพียงพอ

แผนการสอนบูรณาการเบญจมรรค

เรื่อง การดูแลสุขภาพของหญิงมีครรภ์และเด็กทารก

จัดทำโดย

1. อาจารย์ สุชาดา คุณชมภู
2. อาจารย์ ยุพิน เสนพนัสลัก

โรงเรียนบ้านท่ากู่ กลุ่มทาบลาดูก
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน

กระบวนการเรียนรู้นี้เป็นส่วนหนึ่งของ กิจกรรมมรรคที่ 2 ตัวตนหมู่เฮา ผู้จักักษา
หลักสูตรชุมชนบูรณาการเบญจมรรค ระดับชั้น ป.4-6 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2543

แผนการสอน วิชา บูรณาการเบญจมรรค
เรื่อง การดูแลสุขภาพของหญิงมีครรภ์และเด็กทารก
ผู้รับผิดชอบ คณะกรรมการดำเนินงาน

มรรคที่ 2 ค้ำคั้นหมู่เฮา ผู้จักักษา
ระดับ 2 ชั้น ป 4 - 6 โรงเรียนบ้านทาภู
ระยะเวลา ภาคเรียนที่ 2 / 2543

สาระสำคัญ

กาดูแลสุขภาพ เน้นสิ่งที่มีคุณค่าจริงต้องปฏิบัติ เพื่อให้เกิดผลดีแก่สุขภาพ
ทั้งสุขภาพกาย และ สุขภาพจิต ก็ต้องเริ่มดูแลตั้งแต่ ตั้งแต่ตั้งครรภ์จนถึงทารก
และคนแก่ทั้งเป็นสุขใจ

จุดประสงค์ปลายทาง

ให้นักเรียนได้ทราบถึง การดูแลสุขภาพของหญิงมีครรภ์ และเด็กทารก
แบบสมัยโบราณ

จุดประสงค์ปลายทาง

1. เพื่อให้นัก ร. ได้มีความรู้ เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพของ หญิงมีครรภ์ แบบโบราณ
2. เพื่อให้นัก ร. ได้มีความรู้ เกี่ยวกับการดูแลสุขภาพเด็กทารกแบบโบราณ
3. เพื่อให้นัก ร. ได้รู้จักคิดวิเคราะห์ เปรียบเทียบ ระหว่าง แบบโบราณ
และ แบบแผนปัจจุบัน
4. เพื่อให้นัก ร. รู้จักนำความรู้ที่ ได้ไป ไปปรับใช้ กับชีวิตประจำวัน

เนื้อหา

1. ความสำคัญและความต้องการในการเรียนรู้ของนักเรียน
2. การดูแลสุขภาพของหญิงมีครรภ์
 - 2.1 การสังเกตอาการแรกเริ่มของหญิงที่จะตั้งครรภ์
 - 2.2 การดูแลสุขภาพมีครรภ์ในระยะต่าง ๆ
 - 2.3 การเตรียมคลอด
 - 2.4 การคลอดแบบสมัยโบราณ
3. การดูแลสุขภาพเด็กทารก
 - 3.1 การอยู่ไฟ
 - 3.2 การดูแลเด็กทารก
4. การสรุปผลจากการเรียนรู้เพื่อจัดทำชิ้นงาน

ผู้ให้ความรู้

1. แม่อุ้ยจุม ภาพนัสลัก
2. แม่อุ้ยฟอง โยธาใหญ่

การจัดกระบวนการเรียนรู้

[illegible]

การจัดกระบวนการเรียนรู้

เวลา สาระการเรียนรู้	เนื้อหา / กระบวนการเรียนรู้	สื่อการจัดกิจกรรม	วิธีวัด-ประเมินผล
17 พ.ย 43 11.00-15.00 น ผู้ช่วย หัวหน้างาน อภิปิยะ	<u>แนะนำการเรียนรู้จากชุมชนถึงการปฏิบัติตนเพื่อให้ ได้ความรู้แล้วออกไปเรียนรู้เรื่อง การสังเกตอาการ แรกเริ่มของการตั้งครรภ์</u> สามารถหาอาหาร เคี้ยวให้ถี่ไป และกลับสามารถหา การฟัง การซักถามความสำคัญคือ ไม่หมั่นดูนะการให้คำปรึกษา การพูดจาการลดน้ำหนักให้สมดุล	ผู้รู้ 1 คน ผู้สังเกตการณ์ คู่มือการตรวจครรภ์ ครูผู้สอน	สังเกตความสนใจ 90 สังเกตการซักถาม สังเกตการตอบ ลดน้ำหนักขึ้นแทน
20 พ.ย 43 11.00-15.00น วิภาส เกตุอิน หัวหน้างาน สังวณ อภิปิยะ	<u>ทบทวนเนื้อหาที่ได้ออกไปเรียนรู้และการเตรียมตัว สำหรับการออกไปเรียนรู้จากชุมชน และออกไป เรียนรู้เรื่อง การดูแลและการปฏิบัติตัวของหญิงมี ครรภ์ระยะต่าง ๆ</u> การรับประทานอาหารการรับประทานอาหารไม่ให้งับสิ่งของซึ่งมีกลิ่นเหม็นสิ่งที่ต้องหลีกเลี่ยง และเมื่อการแพ้ ทดสอบว่ามารดาไม่แพ้ ปรึกษาแพทย์ และปรึกษาการให้คำแนะนำไม่แพ้ เลี่ยงสัตว์ นกชนิด	ผู้รู้ 1 คน ผู้สังเกตการณ์ อุปกรณ์การ บันทึก ครูผู้สอน	สังเกตการทั่ว สังเกตตาม สังเกต สังเกตการ บันทึก

การจัดกระบวนการเรียนรู้

เวลา สาระการเรียนรู้	เนื้อหา / กระบวนการเรียนรู้	สื่อการจัดกิจกรรม	วิธีวัด-ประเมินผล
22 พ.ย 43 11.00-15.00น คุณหทัยวิมล สังคม วิทย์เทคโนโลยี ภาคไทย	<u>ทบทวนการเรียนรู้จากชุมชนและเตรียมตัวออกไป</u> <u>เรียนรู้ในชุมชนเรื่อง การเตรียมตัวสำหรับการคลอด</u> - มารยาท การเดิน การนั่ง การพัก - มารยาท การ รับประทานอาหาร และ ทนทุกข์ - ศึกษาอุปกรณ์ที่ จะใช้ให้พร้อมได้ก่อน - เตรียมใจ สิ้นใจ ยาม การ ผลิต ความ สะอาด ของ ธรรมชาติ และ เด็ก	ผู้เรียน ผู้สังเกตการณ์ ผู้เขียน คุณอำนวย คุณลิขิต ครูผู้สอน	สังเกตการณ์ สนทน การสนทนา สัมภาษณ์
23 พ.ย 43 13.00-15.00น วิทย์เทคโนโลยี สังคม ภาคไทย คณิตฯ	<u>ออกไปเรียนรู้ในชุมชนเรื่อง การคลอดแบบสมัย</u> <u>โบราณ</u> - การสังเกตหนังที่คลอดให้คลอด - ทำตัวให้สบายสำหรับการคลอด - มะนาวฝาน - น้ำร้อน - ผักต้ม - ก้อนข้าว (ถ่านที่ 98 โฟ) - เสร็จเมื่อก่อน - อุปกรณ์เด็กก่อน	ผู้เรียน ผู้สังเกตการณ์ ผู้เขียน ครูผู้สอน	สังเกตการณ์ สัมภาษณ์
24 พ.ย 43 11.00-15.00น พัฒนาชน สังคม	<u>ทบทวนเนื้อหาที่ไปเรียนรู้ในชุมชน ตรวจสอบความ</u> <u>ถูกต้องและจัดทำชิ้นงานนำเสนอ</u> ตัวแทนกลุ่มออกมาให้เสนอในที่ หน้าอาสาสมัคร และ นักถามปัญหา ของกลุ่ม เพื่อจัดทำชิ้นงาน	ผู้เขียน ผู้สังเกตการณ์ ครูผู้สอน	ความสนใจ คุณอำนวย

การจัดกระบวนการเรียนรู้

เวลา สาระการเรียนรู้	เนื้อหา กระบวนการเรียนรู้	สื่อการจัดกิจกรรม	วัดผล ประเมินผล
27 พ.ย 43 11.00-12.00 สังคม	-เตรียมการเรียนรู้เรื่องใหม่... คือ การอยู่ไฟและ การให้คลอดลูกใหม่ (แม่ กิ่งเดือน).....	ครูผู้สอน กระดาน สี	สอบถามสื่อ การสนทนา ซักถาม
13.00-15.00 พัฒนาชน สุนทรียะศิลป์ ภาษาไทย	-ออกไปเรียนรู้เรื่องการอยู่ไฟการปฏิบัติ คือ เห็น การนั่ง นอนการ ไปรับยาทาภายนอก น้ำต้มการ แคบกาย	ผู้รู้ 1 คน ผู้รู้ 1 คน ผู้รู้ 1 คน ครูผู้สอน	การสนทนา สอบถามสื่อ ซักถาม
28 พ.ย 43 13.00-15.00 วิทย์ เทคโนโลยี ภาษาไทย	-ออกไปทบทวนการเรียนรู้เรื่องการอยู่ไฟ และซัก ถามเชิงเหตุเชิงผล.....ทำไมไฟจึงดับทำไมไฟไม่ไหม้ทันทีตอนนอนทำไมไฟไม่ไหม้ทันทีตอนลุกทำไมไฟไม่ไหม้ทันทีตอนอาบน้ำทำไม ต้องอยู่ไฟ 1 เดือนถึงดี	ผู้รู้ 1 คน ผู้รู้ 1 คน ผู้รู้ 1 คน ครูผู้สอน	สังเกตการ ซักถาม สนทนาโต้ตอบ
29 พ.ย 43 11.00-15.00 สังคม วิทย์เทคโนโลยี ภาษาไทย	-ครูทบทวนตรวจสอบเนื้อหาสาระที่ได้จากการเรียนรู้ ผู้เรียนนำเสนอและจัดเก็บชิ้นงานเพื่อทำผลงานตำแหน่งของกลุ่มออกมานำเสนอผลงานของกลุ่ม.....คำถามปัญหาของชิ้นงาน เน้นแต่ลักษณะ.....หนังสือ ทบทวน เพื่อทำชิ้นงาน	ผู้รู้ 1 คน ผู้รู้ 1 คน ครูผู้สอน	สังเกต สอบถามสื่อ ตรวจสอบงาน

การจัดกระบวนการเรียนรู้

เวลา สาระการเรียนรู้	เนื้อหาและกระบวนการเรียนรู้	สื่อการจัดกิจกรรม	วัดผลประเมินผล
1 ธ.ค 43 11.00-12.00 พัฒนาตนเอง ภาคไทย	-วางแผนร่วมกันถึงความสำคัญและจำเป็นต่อการ ออกไปเรียนรู้เรื่องใหม่..... กำหนดจุดประสงค์ว่า เราจะเรียน เรื่องใหม่ก่อน (ห้องจ่อ) ให้ได้เงิน	ผู้รู้ 4 คน ผู้สังเกตการณ์ คณะกรรมการ นักเรียน ครูผู้สอน	หัวหน้าชั้น ภาคเรียนที่ 1
13.00-15.00 วิทย์ เทคโนโลยี ภาคไทย	ออกไปเรียนรู้เรื่อง การดูแลทารก..... - ดูแลเด็กแรกเกิด - การให้อาหาร (นม) - การปฏิบัติ ๗๐ เด็ก ๑๐ น		
4 ธ.ค 43 11.00-15.00 วิทย์ เทคโนโลยี	ทบทวนการดูแลทารกที่ไปเรียนรู้จากชุมชนมาแล้ว ออกไปเรียนรู้เพิ่มอีก..... - การโกนศีรษะเด็กทารก - การดูแลศีรษะทารกที่งอเด็กทารก	ผู้รู้ 1 คน ผู้สังเกตการณ์ ครูผู้สอน นักเรียน	ความสนใจ การสอน วิทย์เทคโนโลยี
6 ธ.ค 43 11.00-15.00 วิทย์ เทคโนโลยี สังคม	สรุปเนื้อหาเกี่ยวกับการดูแลทารกและจัดเก็บเป็นชิ้น งาน..... จัดแผนแม่บทและกลุ่มออกมา นำเสนอชิ้นงาน และซักถามปัญหา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น	ผู้สังเกตการณ์ นักเรียน ครูผู้สอน	ความสนใจ การสอน สังคมศึกษา
7 ธ.ค 43 13.00-15.00 วิทย์ เทคโนโลยี	นำเสนอเนื้อหาสาระที่เรียนรู้จากชุมชนโดยเลือกเอา เนื้อหาที่ผู้เรียนชอบ..... จากการซักถามปัญหา ในวันที่ ๖ ธ.ค.๔๓ ซึ่งได้นำข้อสรุป นำมา อภิปราย ซักถามปัญหาอีกครึ่งหนึ่ง	ผู้สังเกตการณ์ นักเรียน ครูผู้สอน	ความสนใจ การสอน วิทย์เทคโนโลยี
8 ธ.ค 43 11.00-15.00 ภาคไทย วิทย์ เทคโนโลยี	สรุปแนวทางปฏิบัติของหญิงมีครรภ์ ซักถามตามข้อ สงสัยเชิงเหตุผลจากการบอกเล่าของผู้รู้..... นำความรู้ที่ได้จากผู้รู้ทั้ง 2 ท่านมา หา วิเคราะห์ ถึง ความแตกต่างและ ความเหมือน และซักถาม	ผู้รู้ 2 คน ผู้สังเกตการณ์ นักเรียน ครูผู้สอน	การซักถาม ปัญหา การสอน วิทย์เทคโนโลยี

การจัดกระบวนการเรียนรู้

เวลา	เนื้อหา/กระบวนการเรียนรู้	สื่อการจัดกิจกรรม	วัดผล ประเมินผล
15 ธ.ค 43 11.00-15.00	ทบทวนเนื้อหาเกี่ยวกับการเรียนรู้กับชุมชนเรื่อง การปฏิบัติตนของหญิงมีครรภ์และการดูแลทารกเพื่อ สรุปลงจัดทำเป็นชิ้นงาน..... <i>แต่จะกลุ่มสัปดาห์หน้าลดเวลา เพราะมาดูละคร</i> <i>จะได้ใช้เวลา กับ ชิ้นงานเสร็จ</i>	ผู้รู้ ผู้สังเกตการณ์ นักเขียน ครูผู้สอน	สังเกตตาม ชิ้นงาน การค้นคว้า ข้อมูล
18 ธ.ค 43 10 ม.ค 43 11.00-15.00	นักเรียนนำชิ้นงานตนเองเสนอให้คณะผู้ประเมิน ตรวจสอบและประเมิน..... <i>การทำงาน กลุ่ม ของ นักเรียน</i> <i>การดูแล เด็ก และ สิ่งอื่น ๆ อีกกัน และ กัน</i>	ผู้สังเกตการณ์ นักเขียน ครูผู้สอน	สังเกตจากงาน
19 ธ.ค 43 10 ม.ค 43 13.00-15.00	จัดกระบวนการเรียนรู้เกี่ยวกับการประเมินชิ้นงานให้ ผู้เรียนด้วยกันแลกเปลี่ยนชิ้นงานให้เพื่อนประเมิน ให้..... <i>แต่ละกลุ่ม แลก เปลี่ยน ความ คิดเห็น</i>	ผู้สังเกตการณ์ นักเขียน ครูผู้สอน	ซักถาม สัมภาษณ์
27 ธ.ค 43 11 ม.ค 43 11.00-12.00	ทบทวนความรู้ที่ได้เรียนรู้จากผู้รู้ในชุมชนเกี่ยวกับ การปฏิบัติตนของหญิงมีครรภ์และการดูแลทารก แบบไร้อนเพื่อเตรียมตัวเปรียบเทียบกับ การปฏิบัติ ตนของผู้หญิงท้องและการดูแลทารก แผนใหม่	ผู้รู้ 1 คน ผู้สังเกตการณ์ นักเขียน ครูผู้สอน	สังเกตจากงาน การลงมือทำ
13.00-15.00	เจ้าหน้าที่ศูนย์ฯ จากสถานีอนามัยพาไป สักมา ให้ ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนของหญิงมีครรภ์และ การดูแลทารก..... <i>- พระเอกพรรค การได้รับวัคซีน</i> <i>- การรับประทานอาหารครบ รวาม</i> <i>- การเลี้ยงดูทารก กรณีคลอด</i> <i>และยา อย่างถูกวิธี</i>	ผู้รู้ 1 คน ผู้สังเกตการณ์ นักเขียน ครูผู้สอน	ถามข้อสงสัย การสังเกต การตัดสินใจ

หลักสูตรชุมชนบ้านทาภู

เรื่อง การปฏิบัติตัวของหญิงมีครรภ์และการดูแลทารก

วิทยากรผู้ให้ความรู้

1. ยาย จุ่ม ภาพนั้สสั๊ก หมอตำแยในชุมชน
2. ยาย ฟอง โยธาใหญ่ คุณแม่ลูกดก
3. คุณ เกสร วงศ์ใจ เจ้าหน้าที่ผดุงครรภ์

เนืนดำเนินงานโดย

คณะกรรมการดำเนินงานโครงการวิจัยชุมชนบ้านทาภู

การดำเนินงานเป็นส่วนหนึ่งของโครงการจัดกระบวนการเรียนรู้
ตามหลักสูตรบูรณาการเบญจมรรค โรงเรียนบ้านทาภู
กลุ่มทาบลาดูก สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน

อาการแรกเริ่มของการตั้งครรภ์

วิทยาการ	ยายจุม ตาพนัสลัก
ผู้สังเกตการณ์	นางอุไรรัตน์ แก้วพงศ์, อาจารย์ยุพิน เสนพนัสลัก
ครูผู้ประสานงาน	อาจารย์ สุชาดา คุณชมภู

ยายจุมเล่าให้ฟังว่า สมัยก่อนก็จะสังเกตจากประจำเดือนไม่มา หน้าตาซีดเซียว ทานอาหารไม่ค่อยได้ มีอาการคลื่นไส้ อาเจียน อาการเหล่านี้จะเกิดขึ้นกับผู้ชายก่อน ผู้ชายจะนึกอยากทานอาหารหรือผลไม้ที่มีรสเปรี้ยวและรสหวาน และจะสังเกตจากต่อมคอของผู้หญิง จะมีการเต้นเร็วและแรงผิดปกติจนสามารถมองเห็นได้ เส้นเอ็นที่ข้างลำคอจะเห็นเป็นสีเขียว เรื่อยลงมาถึงเต้านม หัวนมจะตั้งชัน

การพูดของยายจุมยังคลุมเครือไม่ชัดเจน นั่นคือยายถ่ายทอดในลักษณะการส่อนไม่เป็น จะมีความรู้สึกไม่กล้าและอายเด็กนักเรียน ซึ่งก็คิดว่าครั้งต่อไปยายแกคงจะพูดได้ดีกว่านี้และคล่องขึ้น

การดูแลการช่วยเหลือหญิงมีครรภ์

วิทยากร	ยายจุม ตาพนัสลัก
ผู้สังเกตการณ์	นางอุไรรัตน์ แก้วพงศ์, อาจารย์ยุพิน เสนพนัสลัก
ครูผู้ประสานงาน	อาจารย์ สุชาดา คุณชมภู

วันนี้ยายจุม เริ่มด้วยการให้เด็กถามความรู้ที่ได้รับไปก่อนหน้านี้ นั้นหมายถึง ยายมีการทบทวนบทเรียนให้เด็ก ก่อนที่เด็กจะได้เรียนในเนื้อหา การช่วยเหลือหญิงมีครรภ์

สมัยก่อนก็จะดูแลเกี่ยวกับการรับประทานอาหาร การสวมเสื้อผ้า และการทำงาน มักจะให้ทำงานมาก ๆ เพราะถือว่าท้องจะได้คลอด หรือโยกทำให้คลอดง่าย และต้องขยันเดินด้วย

เด็กนักเรียนได้ร่วมกันซักถามข้อสงสัยต่าง ๆ อย่างละเอียด

การดูแลครรภ์ของหญิงมีครรภ์ในระยะต่าง ๆ

วิทยากร

ยายจุม ตาพนัสลัก

ผู้สังเกตการณ์

นางอุไรรัตน์ แก้วพงศ์, อาจารย์ยุพิน เสนพนัสลัก

ครูผู้ประสานงาน

อาจารย์ สุชาดา คุณชมภู

ยายจุมเล่าว่าเมื่อแน่ใจแล้วว่าท้อง ก็จะมาอนญาตายชันเข้าให้หมอตำแยคลำให้ ถ้าก่อน
เลือดแข็งเท่าลูกมะนาว ถือว่าท้องได้ประมาณ 3 เดือน

ในระยะ 3 เดือนแรก ต้องดูแลตัวเองไม่ให้หนัก ต้องรักษาตัวเองให้ดี เพื่อให้เด็กในท้องแข็งแรง
ไม่ให้ทานยาต่าง ๆ เพราะกลัวแท้งลูก ห้ามยกของหนัก แต่ให้กินต้มแผนโบราณ หรือเวลาเป็นไข้ให้กิน
ยาอ่อน ๆ ไม่แรง ช่วงนี้จะไม่ให้กินของหวาน ของเปรี้ยว เพราะถือว่าลูกจะอ่อนแอ อาหารก็ไม่ให้กินรสจัด
เช่น เผ็ด เค็ม ของร้อนก็ไม่ให้กิน

พอท้องได้ 4 เดือน ก็เพิ่มข้อห้ามอีกมากมาย เช่น

1. ไม่ให้จับหัวปลี เพราะรกจะมีลักษณะเหมือนหัวปลี
2. ไม่ให้กินของที่มีเครื่อง เช่น ผักแว่น เพราะรกจะยาว
3. ไม่ให้รดข้าว เพราะจะทำให้หัวเด็กชนหัว
4. ไม่ให้กินเตา (สำหรับสี่เขียว) รกจะเปื่อยเหมือนเตา แงบบอนก็เช่นกัน
5. ไม่ให้กินหอย จะปวดกันและ เยื่อหุ้มน้องจะติดผนังท้อง
6. ห้ามไถ่หัวไถ่ควาย เพราะถ้าน้องในท้องทำ จะทำให้ถูกไล่ชีวิตจากหัวควายได้
7. ไม่ให้อาบน้ำคำ เพราะจะเป็นฝีพราย (อาการจะขีดผอม)
8. ให้สระผมวันพระ เพื่อเป็นการสะเดาะเคราะห์ ถ้าไม่ได้สระให้นำนํ้าส้มป่อย ลูบผม ล้าง
หน้า
9. ห้ามคนท้องเลี้ยงสัตว์ 2 เท้า หรือ 4 เท้า เพราะถือว่า สัตว์พวกนั้น แพ้คนท้อง น้องในท้อง
ก็ถือว่าเป็นผู้ถือศีล 8

วันนี้ยายพูดให้เด็กเข้าใจได้ดีขึ้น เด็กซักถามเมื่อไม่เข้าใจ หรือเมื่อฟังไม่ชัด ผู้สังเกตการณ์ก็
ร่วมซักถามด้วย ทำให้การเรียนรู้ เป็นไปอย่างมีความสุข

การเตรียมตัวคลอด

วิทยากร

ยายจุม ตาพนัสลัก

ผู้สังเกตการณ์

นางอุไรรัตน์ แก้วพงศ์, อาจารย์ยุพิน เสนพนัสลัก

ครูผู้ประสานงาน

อาจารย์ สุชาดา คุณชมภู

การเตรียมตัวคลอด ก็เตรียมประเภทอุปกรณ์ที่จะใช้สำหรับ เด็กอ่อน และของใช้ส่วนตัว
ของแม่ เช่น

1. กระโถ่ง
2. สบู่ลาย
3. มะนาว
4. แป้ง
5. ผิวนมรัก
6. ผ้าย
7. ผ้าขนหนู
8. ผ้าอ้อม (ผ้าถุงเก่า)
9. ถุงมือ ถุงเท้า หมวก
10. ถ่าน 2 – 3 ก้อน
11. ผ้าขาวม้า หรือผ้าปูที่นอน
12. ผ้าสำหรับมัดมือ
13. โพลีนตากแห้ง
14. ปิ๊ปหรือหม้อดินสำหรับต้มน้ำ
15. กาดัมน้ำ
16. กระติกน้ำร้อน

การคลอดแบบโบราณ

วิทยากร

ยายจุม ตาพนัสลัก

ผู้สังเกตการณ์

นางอุไรรัตน์ แก้วพงศ์, อาจารย์ ยุพิน เสนพนัสลัก

ครูผู้ประสานงาน

อาจารย์ สุชาดา คุณชมภู

เวลาปวดท้องใกล้คลอด ก็ไปตามหมอต้าแยมาดู แม่หมอมจะใช้มือคลำดูที่ศีรษะว่าร้อนหรือ
ไม่ และจับดูข้อมือ เพื่อดูเลือดที่เดินเป็นอย่างไร ถ้าช้าแสดงว่าไม่เจ็บมากเท่าไร แต่ถ้าเดินเร็ว
แสดงว่า ใกล้คลอดเต็มที่แล้ว

ถ้าปวดท้องก็แสดงให้เห็นว่า ช่องคลอดเริ่มเปิดแล้ว ก็ให้นั่ง กึ่งนอน เพื่อสะดวกในการคลอด ถ้า
ปากมดลูกเปิด ลมเบ่งก็จะเกิดขึ้นเอง จากการที่เด็กขยับตัวเตรียมออกมาจากช่องท้อง ถ้าเบ่งเกิน 3 ครั้ง
ลูกยังไม่ออก แม่หมอมจะมนต์น้ำให้ดื่ม

เด็กออกแล้ว ก็จะเอามะนาวจิ้มเลือดให้อม เพื่อกันเลือดขึ้น ถ้ารกออกหมดแล้ว ก็เตรียม ผีว
ไม้รวก ถ่าน และด้ายไว้มัดสายสะดือ

การตัดสายสะดือเด็ก เอาก้อนถ่านรองด้านล่าง มัดเสร็จยังไม่ตัด ต้องให้รกหลุดออกมาหมด
ก่อนจึงตัดสายสะดือ แล้วนำเด็กไปอาบน้ำ สระผม ห่อตัวด้วยผ้าขนหนู แล้วนำไปวางในกระด้ง หมด
ตำแย ก็จะเอาเด็กไปขายให้ผีสงที่หัวบันได แล้วพูดว่า " ผีขับปะผี ผีพรหม ผีพราย ผีตายห้าตายโหง ขอ
ให้มาเอาวันนี้ ถ้าไม่มาเอาวันนี้ก็จะเป็นลูกกู แล้วกระทุบเท้า 3 ครั้ง " จากนั้นก็ให้แม่อาบน้ำ

ใช้ผ้าถุงพับด้านยาว สอดใต้ขา เข็มขัดรัดแทนผ้าอนามัย เรียกผ้านี้ว่า "การขี่ม้า" แล้วใช้ผ้า
พันรัดหน้าท้อง เพื่อให้มดลูกเข้าอู่เร็ว หมอต้าแยมัดมือให้เด็กและแม่ 5 นาทีต่อมา ให้เอากะดาษเผาไฟ
ในขันน้ำ จากนั้นเอาขันมาครอบที่หัวนมทั้งสองข้างของแม่ เพื่อกันหัวนมแตก น้ำนมก็จะเดินสะดวก

การอยู่ไฟแบบสมัยเก่า

วิทยากร

ยายจุม ภาพนัสลัก

ผู้สังเกตการณ์

นาง อุไรรัตน์ แก้วพงศ์ อาจารย์ ยุพิน เสนพนัสลัก

ครูผู้ประสานงาน

อาจารย์ สุชาดา คุณชมภู

ให้ดื่มน้ำต้ม ไม่นมนาง น้ำที่อาบก็ต้องเป็นน้ำต้มใส่ใบเป่า หรือบุเอย ใบผีเสื้อ ใบกล้วยดิบ และใบมะขาม

อาหารที่รับประทานจะเน้นให้ทาน ข้าวกับน้ำพริกดำ (พริกแห้งผิงไฟให้ดำแล้วโขลกกับเกลือ) จิ้มด้วยหัวปลีต้ม หรือหน่อไม้ ต้มเกลือก็ต้องคั่วก่อน ห้ามรับประทาน เนื้อหมู เพราะกลัวลูกจะเป็นลมบ้าหมู ปลาช่อนให้ทานได้ ห้ามกินเกลือดิบ เพราะจะคันช่องคลอด เวลานั่งให้นั่งชิดขา ห้ามนั่งขัดสมาธิ เพราะช่องคลอดจะร้องเสียงดัง หรือจะมีลมผายออกมาทางช่องคลอด ห้ามชดน้ำแกงเสียงดัง ลูกจะปวดท้อง ผักที่กินได้ก็คือ ผักฮั้ว (ผักขี้หอม) ผักกาด ผักชีหูด

อยู่ไฟได้ 1/2 เดือนจึงให้สระผม ถ้าคลอดเสร็จ สระผมทันทีจะทำให้เป็นลมบ่อย ๆ ให้อยู่แต่ในห้องนอน และกางมุ้งด้วยตลอดเดือน เพื่อไม่ให้ไ้ได้กลิ่นอะไร เพราะถ้าได้กลิ่นเหม็นจะทำให้เป็นลม เรียกว่า "ลมผิดเดือน" แต่ยาแก้ลมผิดก็มี โดยใช้ส่วนผสมของสมุนไพร ดังนี้ ตะไคร้หัวล้าน + รากค้างคาว + ข่า + จันทน์ขาว (เอาหัวมาใช้ฝน) ทุกอย่างนำมาฝน ใส่ข้าวเจ้าประมาณหยิบมือ กินแล้วดื่มน้ำขี้ผึ้งหน้า

สมัยก่อนจะให้อยู่ไฟให้ครบ 1 เดือน เรียกว่าอยู่เดือนผ้า และเรียกอยู่กรรม การเลือกกินอาหารเฉพาะอย่าง อีก 3 เดือน หลัง 3 เดือนถึงเริ่มกินข้าวธรรมดาได้ ห้ามทำงานหนัก จนกว่าจะได้ 4 เดือนขึ้นไป (ให้สวมเสื้อผ้าแขนยาวตลอดเวลา ใส่ผ้าถุงยาวๆ สวมถุงเท้า รัดหน้าท้อง ใส่หมวกหรือผ้าโพกผมตลอดเวลา)

ถ้าเด็กร้องไห้งอแงทั้งกลางวันกลางคืน ก็เอาเสื้อผ้าเด็กหรือผ้าอ้อม 1 ผืน ข้าวสาร 1 ลิตร ข้าวสุก 1 ปั้น ข้าวตอกดอกไม้ เทียน 4 คู่ นำไปให้ผู้เฒ่าเฒ่าไปเผาข้าว เพื่อถามว่าใครมาเกิด จากนั้นก็จะหักให้คนที่รักมามีมือให้ โดยใช้ผ้าไหม หรือสร้อยคอ แหวน ตามแต่ที่เฒ่าเฒ่าจะบอก เด็กก็จะหยุดร้องไห้ และโตวันโตคืน ไม่ค่อยเจ็บป่วยใช้อีกต่อไป

การดูแลทารก

วิทยากร อ้อยฟอง โยธาใหญ่

ผู้สังเกตการณ์ นางอุไรรัตน์ แก้วพงศ์, อาจารย์ยุพิน เสนพนัสลัก

ครูผู้ประสานงาน อาจารย์ สุชาดา คุณชมภู

อ้อยฟองเล่าให้นักเรียนฟังว่า ส่วนมากอ้อยจะคลอดกับหมอต้าแย คลอดออกมาเสร็จจะไม่อุ้มทันที เพราะถือว่าจะติดอุ้ม วางไม่ได้ จะร้องไห้ในเดือย สักพักถึงจะอุ้มและตึมนม คลอดได้ 1 วัน ก็จะเคี้ยวข้าวกับกล้วยป้อนให้เด็ก โดยให้เด็กนอนที่หน้าแข้งแล้วจึงป้อนเด็ก ป้อนข้าวเสร็จก็จะอาบน้ำทันที ถ้าเด็กเป็นหวัด ก็จะใช้ ยาสมุนไพร เช่น ค้างคาว + เกียงพา+ข้าวสารจ้าว โขลกให้ละเอียด เอน้ำข้าวข้าวผสมนิดหน่อย แล้วโปะที่กระหม่อมเด็ก และถ้าเด็กร้องไห้ไม่ยอมตึมนม ก็จะใช้ที่เท้าเด็ก ถ้าเท้าขวาก็ถือว่าเด็กปวดท้อง ก็จะใช้ ทุเรียน (ไฟล) เคี้ยวให้ละเอียดแล้วนำไปลูบหน้าท้องเด็ก และอุ้งเท้า เด็กจะได้ทานปลาหรือเนื้อเมื่อเด็กคลานไปหาหยิบกินข้าวเม็ดที่ตกเรี่ยราด หรือใช้มือคีบข้าวจากกล่องข้าวมากิน พร้อมกับพูดคำว่า ปลาๆ นั่นคือ เมื่อเด็กเริ่มหัดพูด ก็ประมาณ 7 - 8 เดือนขึ้นไป ก่อนหน้านั้น เด็กจะทานข้าวกับกล้วยเพียงอย่างเดียว กล้วยอาจจะปอก กล้วยตาก กล้วยนึ่ง ได้ทั้งนั้น

วิเคราะห์การสอน
โดย อาจารย์ ยุพิน เสนพนัสสก

วิทยากรยังถ่ายทอดความรู้ในเชิงการสอนไม่เป็น เป็นการบอกเล่ามากกว่า การใช้คำพูดการสื่อสาร ครูผู้รับผิดชอบต้องพูดเชื่อมให้ตลอดเวลา และบางอย่างที่ยายพูดสอน หรือพูดเล่ายายจะอายเด็กพูดเป็นกำกวม จึงทำให้ความหมายคลุมเครือไม่ชัดเจน แต่ก็นับว่าได้ทราบข้อมูลเป็นอย่างมาก ถึงไม่ละเอียดถี่ถ้วนทุกกระบวนการ แต่ก็นับว่าดี

สำหรับเด็กนักเรียน เด็กผู้หญิงจะสนใจมากกว่าเด็กผู้ชาย เด็กผู้ชายส่วนมาก จะเห็นเป็นเรื่องตลกและน่ารังเกียจ ไม่ค่อยซักถามมากเท่าเด็กผู้หญิง แต่ก็สามารถตอบคำถามหรือทำงานได้ ก็เห็นว่าไม่เป็นการสูญเปล่า เพราะเรื่องบางอย่างซึ่งเด็กผู้ชายไม่เคยรู้เรื่องเลย ก็จะผ่านหูบ้าง ได้เห็นบ้าง และได้เขียนบันทึก คราวต่อไป เด็กได้พบได้เห็น และได้สัมผัสกับชีวิตตนเอง ก็จะทำให้มองเห็นช่องทางในการแก้ปัญหาได้ง่ายขึ้น

ประวัติหัวหน้าโครงการวิจัย

ชื่อ - สกุล นางสุชาดา คุณชมภู

วันเดือนปีเกิด วันเสาร์ที่ 1 เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2504

สถานที่ทำงาน โรงเรียนบ้านท่ากุ่ม หมู่ที่ 1 ตำบลท่าปลาตุก อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน
โทรศัพท์ 053-507408

ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 98 หมู่ที่ 3 ตำบลท่าทุ่งไผ่ ตำบลท่าปลาตุก อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน
โทรศัพท์ 053-507267

ประวัติการศึกษา

ปี 2514 ประถมศึกษาปีที่ 4	โรงเรียนบ้านท่าปาดัก
ปี 2516 ประถมศึกษาปีที่ 7	โรงเรียนบ้านท่าปาดัก
ปี 2520 มัธยมศึกษาปีที่ 3	โรงเรียนสวนบุญโญปถัมภ์
ปี 2523 ประกาศนียบัตรการศึกษาชั้นต้น	วิทยาลัยครูลำปาง
ปี 2525 ประกาศนียบัตรพิเศษมัธยม	กองส่งเสริมวิทยะฐานะ
ปี 2531 ปริญญาตรี(ประถมศึกษา)	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
ปี 2542 ปริญญาโท (ประถมศึกษา)	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประวัติการทำงาน

15 พฤษภาคม 2523	ครู 1 โรงเรียนบ้านขุนตาน
16 สิงหาคม 2525	ครู 2 โรงเรียนบ้านขุนตาน
9 ตุลาคม 2527	อาจารย์ 1 โรงเรียนบ้านขุนตาน
26 สิงหาคม 2528	อาจารย์ 1 โรงเรียนบ้านท่ากุ่ม
1 ตุลาคม 2534	อาจารย์ 2 โรงเรียนบ้านท่ากุ่ม
1 ตุลาคม 2537	อาจารย์ 2 โรงเรียนบ้านท่ากุ่ม
1 ตุลาคม 2540	อาจารย์ 2 โรงเรียนบ้านท่ากุ่ม
1 เมษายน 2545	อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนบ้านท่ากุ่ม

ผลงานทางวิชาการและงานวิจัย

- จัดทำชุดการสอนโจทย์ปัญหา นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 พ.ศ. 2540
- งานวิจัยค้นคว้าแบบอิสระ เรื่องการจัดห้องสมุดส่งเสริมการเรียนรู้การสอนในโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานประถมศึกษาจังหวัดลำพูน ปี พ.ศ. 2542
- ทีมงานวิจัย การสร้างนวัตกรรมการสอนทักษะการจัดการ เรื่อง กิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียน ประถมศึกษาสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่ทา ปี พ.ศ. 2543
- ทีมงานวิจัย การสร้างนวัตกรรมชุดการสอนเรียนปนเล่น "กาดมั่วพาเพลิน" วิชาบูรณาการ ชั้น ป.1-3 กลุ่มโรงเรียนทาปลาตูก สปอ. แม่ทา ปี พ.ศ. 2543
- ทีมงานวิจัย การจัดการศึกษานำร่องภาคบังคับ 9 ปี ของกลุ่มโรงเรียนทาปลาตูก สปอ. แม่ทา ปี พ.ศ. 2543